

Vejledning

# VEDTÆGTER

April 2019

## Indledning

Dansk Fjernvarmes Vejledning – Vedtægter April 2019, i daglig tale ”Standardvedtægten”, har ikke gennemgået en omfattende ajourføring i forhold til seneste udgave fra 2017. Der er alene opstrammet i forhold til fuldmagter fra repræsentanter fra boligselskaber m.m. se afsnit 1.10 i DEL 1 og afsnit Ad. 6.6 i DEL 2. Derudover er der foretaget enkelte sproglige rettelser. Der er ikke sket ændringer i forhold til selskabets vedtægter, så der vil ikke på baggrund af denne revision af vejledningen være anledning til, at selskabet ændrer sine vedtægter.

Vejledningen har fokus på regeringens krav til forsyningselskaberne, som fordrer god selskabsledelse, gennemsigtighed og medinddragelse af kunderne.

Vejledningen til Standardvedtægten har tre hovedafsnit. En indledning hvor rammerne for fjernvarmeandelselskaber er beskrevet, et afsnit hvor Standardvedtægten enkelte bestemmelser er anført med tilhørende uddybende kommentarer, samt en tabel, hvoraf det fremgår hvilke ændringer, der er sket fra Standardvedtægten fra 2010 til ændring september 2017.

I tidligere udgaver har kunderne i fjernvarmeselskaber været defineret som varmeaftagere, forbrugere, andelshavere, lejere og ikke-andelshavere. I nærværende udgave er alle, der aftager varme defineret som kunder, men hvor det er relevant, er kunderne delt op i forhold til at være andelshavere, ikke-andelshavere (dem der kunne være andelshavere, men har fravalgt det) og lejere (dvs. kunder, der ikke ejer den ejendom, hvor i der forbruges fjernvarme).

Dansk Fjernvarmes Standardvedtægt er et værktøj, der hovedsagelig er udarbejdet til brug for de medlemselskaber, der er organiserede som A.m.b.a.'er. Dansk Fjernvarme anbefaler, at selskaberne tager udgangspunkt i standardvedtægten, og udarbejder egne vedtægter i overensstemmelse med denne evt. med tilretninger alt efter lokale forhold, selskabets historiske baggrund, kundesammensætning m.v. Relevante dele af vedtægterne kan anvendes i koncernorganiserede selskaber.

Der er ikke noget formelt krav om, at fjernvarmeselskaberne skal følge Standardvedtægten. Men det er dog Dansk Fjernvarmes erfaring, at det kan give anledning til problemer i eventuelle klagesager, hvis man har valgt ikke at følge Standardvedtægten. Det har således været hensigten at udarbejde et paradigme, som fjernvarmeselskaberne kan kopiere direkte – med eventuelle tilpasninger til lokale forhold m.v.

Standardvedtægten har været til gennemsyn hos Energitilsynet og Ankenævnet på Energiområdet jfr. kravet i varmforsyningsloven § 22 a.

Vedtægterne er en del af aftalegrundlaget mellem fjernvarmeselskabet og andelshaverne/ ikke-andelshavere og lejere. Vedtægterne regulerer således primært de forenings- og selskabsmæssige forhold.

Det samlede aftalegrundlag mellem fjernvarmeselskabet og kunden bør efter Dansk Fjernvarmes opfattelse bestå af følgende: Vedtægter (private fjernvarmeselskaber), Almindelige bestemmelser for fjernvarmelevering, Tekniske leveringsbestemmelser, Takstblad og Aftale om fjernvarmelevering/Velkomstbrev.

# INDHOLD

DEL 1 .....	6
<b>1 RAMMERNE FOR FJERNVARMEANDELSSKABER .....</b>	<b>6</b>
1.1 Standardvedtægtens tilblivelse.....	6
1.2 Organisering af et fjernvarmeselskab .....	7
1.3 Møderet på generalforsamlingen.....	8
1.4 Kunder i et fjernvarmeselskab .....	8
1.5 Andelshavere .....	8
1.6 Ikke-andelshavere .....	9
1.7 Lejere .....	9
1.8 Nærmere om delegering af stemmeretten .....	10
1.9 Direkte kundeforhold .....	10
1.10 Fuldmagt.....	11
1.11 Bestyrelsen .....	11
1.12 Valgbarhed til bestyrelsen .....	13
1.13 Inhabilitet .....	14
1.14 Bestyrelsesansvar .....	14
1.15 Bestyrelsesansvarsforsikring.....	15
1.16 Honorering af bestyrelsesmedlemmer .....	15
1.17 Kompetenceprofiler i bestyrelsen .....	16
1.18 Bestyrelsens opgaver .....	19
1.19 Bestyrelsen som arbejdsgiver .....	19
1.20 Dagsorden og bestyrelsesmøder .....	19
1.21 Forretningsorden .....	21
1.22 Årsplan .....	22
1.23 Årshjul .....	23
1.24 God selskabsledelse .....	24
<b>2 GENERELLE FORHOLD VEDRØRENDE VEDTÆGTEN OG VEDTÆGTSÆNDRINGER .....</b>	<b>25</b>
2.1 Dato og underskrift på vedtægter .....	25
2.2 Vedtægtsændring og evt. ekstraordinær generalforsamling .....	25
2.3 Ændringsforslag mellem de to generalforsamlinger .....	25
2.4 Meddelelse om ændring af vedtægter .....	25
2.5 Vedtægtsændringer skal anmeldes .....	25
DEL 2 .....	27
<b>STANDARDVEDTÆGTEN MED KOMMENTARER .....</b>	<b>27</b>
§ 1 Navn og hjemsted .....	27
§ 2 Formål og forsyningsområde.....	28
§ 3 Andelshavere .....	31
§ 4 Andelskapital, andelshavernes hæftelse og økonomiske ansvar.....	34
§ 5 Udtrædelsesvilkår .....	35
§ 6 Generalforsamling.....	39
§ 7 Bestyrelse.....	46
§ 8 Selskabets ledelse .....	49

§ 9 Regnskab og revision .....	52
§ 10 Selskabets opløsning.....	53



**DEL 1** – RAMMERNE FOR  
FJERNVARMEANDELSELSKABER

## DEL 1

# 1 RAMMERNE FOR FJERNVARMEANDELSSKABER

### Lovgrundlaget

Der gælder ikke nogen detaljeret lovgivning for andelsselskabers virksomhed og organisation i Danmark, som det eksempelvis er tilfældet for aktieselskaber. Udgangspunktet er, at det er lov om erhvervsdrivende virksomheder (LEV), lovbekendtgørelse nr. 1295 af 15. november 2013, der regulerer virksomheder med begrænset ansvar herunder andelsselskaber med begrænset ansvar (A.m.b.a.). Men i henhold til "Undtagelsesbekendtgørelsen" bekendtgørelse nr. 1022 af 11. oktober 2006, § 3 fastsættes det, at med undtagelse af reglerne i kapitel 1, 2 og 7 i lov om visse erhvervsdrivende virksomheder finder loven ikke anvendelse på erhvervsdrivende virksomheder med begrænset ansvar, som er omfattet af lov om varmeforsyning, lov om elforsyning eller lov om vandforsyning, hvis virksomhedernes årsregnskaber og vedtægter samtidig er offentligt tilgængelige.

Der ud over skal varmeselskabet være meget opmærksom på kapitel 4a i varmeforsyningsloven, hvor af kravene til ejerforhold og forbrugerindflydelse fremgår. Det fremgår bl.a. af varmeforsyningsloven § 23 h, at flertallet af bestyrelsesmedlemmerne i en virksomhed, der ejer et anlæg til fremføring af opvarmet vand eller damp, skal vælges af de forbrugere, hvis ejendomme er tilsluttet virksomhedens anlæg, eller af en eller flere kommunale bestyrelser i virksomhedens forsyningsområde i kraft af disses udøvelse af deres ejerbeføjelser på virksomhedens generalforsamling eller på anden måde. Flertallet kan også vælges af forbrugere og en eller flere kommunale bestyrelser i forening.

De særlige forhold, der regulerer de fjernvarmeselskaber, der udpeger et repræsentantskab, er ikke nærmere beskrevet i denne vejledning, men der skal henvises til varmeforsyningsloven § 23 h, stk.2.

Mange af reglerne er regler og traditioner fra foreningsretten. Andelsretten fokuserer på et økonomisk fællesskab, hvor foreninger fokuserer på andre forhold. Et kendetegn for foreninger er, at deltagerne ikke hæfter økonomisk for foreningen. I fjernvarmeselskaber organiseret som andels-selskab, hæfter andelshaverne ikke økonomisk for foreningen ud over evt. indbetalt indskud, der som ofte er af beskeden størrelse f.eks. kr. 100.

Det helt centrale for fastlæggelsen af rammerne af andelsselskabets virksomhed er derfor andels-selskabets vedtægter. Standardvedtægten er således udtryk for branchekutymen i fjernvarmesek-toren, idet praksis og resultater af forskellige afgørelser på området er indarbejdet i vedtægten.

Når et fjernvarmeselskab ændrer vedtægter, skal fjernvarmeselskabet være opmærksom på, at kunderne ikke pludselig mister rettigheder, som de har haft efter de gældende vedtægter. Hvis der opstår uhensigtsmæssige situationer, kan det være nødvendigt med en eller flere overgangs-bestemmelser.

## 1.1 Standardvedtægtens tilblivelse

Indenrigsministeriet udsendte i 1963 en standardvedtægt for fjernvarmeselskaber, da mange kom-muner på det tidspunkt var begyndt at yde garanti for lån til private fjernvarmeselskaber.

I 1985 udsendte Dansk Fjernvarme den første Standardvedtægt til medlemmerne. Den var tiltrådt af såvel Kommunernes Landsforening (KL) som Indenrigsministeriet, idet de vurderede, at kommunernes interesser ved denne blev varetaget, da de med standardvedtægten blev sikret rimelig indsigt i fjernvarmeselskabets forhold. Den første Standardvedtægt blev til i dialog mellem Dansk Fjernvarmes daværende Vejledningsudvalg og det daværende Gas- og Varmeprisudvalg.

Siden er Standardvedtægten blevet revideret i 1994 og i 2001 for så vidt angår en række konsekvensændringer af, at Energitilsynet afløste det daværende Gas- og Varmeprisudvalg. Standardvedtægten er senest revideret af Dansk Fjernvarme i 2010.

Energitilsynet fører, jfr. varmforsyningsloven § 22 a, tilsyn med standardiserede vejledninger om fastsættelse af tariffer og betingelser. Dansk Fjernvarmes vejledning om standardvedtægten er sendt til Energitilsynet og Ankenævnet på Energiområdet inden en ny udgave udgives.

## **1.2 Organisering af et fjernvarmeselskab**

Et varmforsyningsselskab kan selskabsmæssigt være organiseret på flere måder. De kundejede fjernvarmeselskaber er stort set alle organiserede som andelsskaber med begrænset ansvar (A.m.b.a.). Standardvedtægtens paragraffer er derfor formuleret med henblik på, at fjernvarmeselskabet selskabsmæssigt er organiseret som et andelsselskab med begrænset ansvar (A.m.b.a.), hvilket også afspejles i den demokratiske beslutningsproces, bestyrelsens sammensætning m.v. Standardvedtægten regulerer således de andelsretlige forhold. Generalforsamlingen er det kundejede fjernvarmeselskabs øverste myndighed.

Sammensætningen af fjernvarmeselskabets kunder, eksempelvis parcelhusejere, lejere, erhvervsvirksomheder m.v., bør så vidt muligt afspejles i afstemningsreglerne ved valg til fjernvarmeselskabets bestyrelse. Der bør i forhold til evt. antal stemmer tages hensyn til andelshavernes forbrug af fjernvarme med mindre, det besluttet, at hver andelshaver har én stemme uanset størrelse, men her er kravet, at fjernvarmeselskabet skal være koncernforbundet med en netvirksomhed i henhold lov om elforsyning jfr. nedenfor.

I et kommunalt ejet fjernvarmeselskab, kan selskabet enten være organiseret som en del af den kommunale forvaltning, som et fælleskommunalt selskab eller som et aktieselskab.

I de tilfælde, hvor fjernvarmeselskabet er organiseret som del af den kommunale forvaltning eller som et fælles kommunalt selskab, indgår selskabet direkte eller indirekte som en del af den kommunale forvaltning, og der er derfor ikke en generalforsamling. Kommunalbestyrelsen kan som ejer af fjernvarmeselskabet anses som øverste myndighed. Et kommunalt ejet fjernvarmeselskab kan dog have etableret et brugerråd eller lignende, hvor kunderne inddrages i beslutninger. I et kommunalt ejet fjernvarmeselskab, der indgår i den kommunale forvaltning opererer ikke med begrebet "vedtægt". Aftalen mellem kunderne og kommunen er som udgangspunkt baseret på et sæt leveringsbestemmelser eller et regulativ. Kommunale fjernvarmeselskaber kan derfor med fordel tage udgangspunkt i Dansk Fjernvarmes Vejledning om "Almindelige Bestemmelser for Fjernvarmelevering", når kommunen fastlægger rammerne for aftaleforholdet mellem kommunen og kunderne. Et kommunalt ejet fjernvarmeselskab, der er organiseret som et fælleskommunalt selskab vil have et sæt vedtægter godkendt af Statsforvaltningen. Vedtægterne for det fælleskommunale selskab er imidlertid ikke vedtægter, der regulerer forbrugernes forhold, men det indbyrdes forhold mellem ejerkommunerne.

I de tilfælde, hvor det kommunalt ejede fjernvarmeselskab er organiseret som et aktieselskab vil selskabet have såvel en generalforsamling som vedtægt. Vedtægten for selskabet vil imidlertid ikke regulere forbrugernes forhold, men derimod alene forholdet mellem selskabet og dets ejere.

Udgangspunktet ved valg af bestyrelsesmedlemmer efter varmemforsyningsloven §§ 23 h-23 j er, at det skal ske på en sådan måde, at forbrugerindflydelsen i rimeligt omfang afspejler antallet af forbrugere og det faktiske energiforbrug.

Imidlertid kan der også gives enhver forbruger lige indflydelse jfr. varmemforsyningsloven § 23 k stk.3, såfremt en virksomhed, der ejer et anlæg til fremføring af opvarmet vand eller damp, der er ejet af forbrugere, kommuner eller en selvejende institution, når

1. virksomheden, der ejer et anlæg til fremføring af opvarmet vand eller damp, er koncernforbundet med en netvirksomhed med bevilling i henhold til § 19 i lov om elforsyning,
2. virksomheden, der ejer et anlæg til fremføring af opvarmet vand eller damp, opfylder kravet om forbrugerindflydelse på måden, som er nævnt i § 23 h, stk. 3-5, og netvirksomheden opfylder kravet om forbrugerindflydelse på den i § 41, stk. 3, i lov om elforsyning nævnte måde.

### **1.3 Møderet på generalforsamlingen**

Udgangspunktet for et andelsselskab er, at det alene er andelshavere og evt. lejere, der har fået delegeret stemmeretten fra andelshavere, der har møderet på generalforsamlingen. Nogle selskaber har dog valgt at samtlige kunder kan deltage på generalforsamlingen, hvor alle har taleret, men kun andelshaverne har stemmeret. Hvis selskabet ønsker at vide, hvor mange der kommer til en generalforsamling af hensyn til planlægning, mødelokale m.m. kan selskabet kræve en forhåndstilmelding til generalforsamlingen.

### **1.4 Kunder i et fjernvarmeselskab**

Standardvedtægten omfatter tre typer af kunder; andelshavere, ikke-andelshavere og lejere jf. §§ 3.1, 3.2 og § 3.3.

### **1.5 Andelshavere**

Udgangspunktet i et andelsselskab er, at det alene er andelshaverne, der har stemmeret på generalforsamlingen.

Dem, der kan blive andelshavere i et fjernvarmeselskab, er de kunder, der opfylder betingelserne i vedtægtens § 3.1. Det er ejere af en ejendom tilsluttet varmeselskabets forsyning. En ejer af en ejendom, er den eller de personer, der fremgår af skødet. Ejes en ejendom i sameje, må ejerne træffe afgørelse om, hvem af dem, der skal repræsentere ejendommen på generalforsamlingen.

Nogle steder har ejeren af en ejendom fravalgt at aftage varme fra fjernvarmeselskabet, men er qua en eventuel forblivelsespligt forpligtet til at forsætte med at betale faste bidrag. Disse ejere kan i så fald også vælge at fortsætte med at være andelshavere i selskabet, og har derfor stemmeret og er valgbare til bestyrelsen.

Ethvert fjernvarmeselskab bør føre en ejerbog over andelshavere i selskabet. Der er situationer, hvor der har været tvister om en varmeaftager er andelshaver eller ej f.eks. i forbindelse med udtrædelse. For at undgå tvister er det vigtigt, at der altid er en ajourført ejerbog/liste over andelshavere. Er ejerbogen ikke opdateret, er det vigtigt, at fjernvarmeselskabet får det gjort hurtigst muligt. Det kan gøres ved at fremsende et brev til de kunder, der anses for at være andelshavere, se bilag 5 til Dansk Fjernvarmes vejledning om Almindelige Bestemmelser.



## 1.6 Ikke-andelshavere

Ikke-andelshavere, kan være ejere, der ikke ønsker at være andelshavere. Ikke-andelshavere kan også være institutioner eller lignende, der ikke ønsker eller, som i henhold til egne bestemmelser, ikke kan være andelshavere. Det er således ikke fjernvarmeselskabet, der udelukker ikke-andelshavere fra at blive andelshavere.

For så vidt angår "ikke-andelshavere" bemærkes, at denne gruppe efter Standardvedtægten ikke har stemmeret på generalforsamlingen og er som udgangspunkt heller ikke omfattet af vedtægten udtrædelsesbestemmelse. Begrundelsen herfor var i sin tid dels et krav fra det daværende Gas- og Varmeprisudvalg dels en konstatering af, at der kun var tale om ganske få tilfælde. Imidlertid kan leveringsvilkårene for "ikke-andelshaver" og visse tilfælde også vedtægterne, indeholde bestemmelse om udtrædelsesgodtgørelse, der ligner de der gælder for ikke andelshaver. For de selskaber, der har opdateret sine Almindelige Bestemmelser i overensstemmelse med Dansk Fjernvarmes vejledning, da vil den eneste konsekvens for en andelshaver, der vælger at blive ikke-andelshaver være, at han mister sin indflydelse på generalforsamlingen og dermed på foreningens drift.

## 1.7 Lejere

Lejere opfylder ikke betingelserne for at være andelshavere. Lejere har som udgangspunkt ikke stemmeret på generalforsamlingen, heller ikke selvom de er direkte kunder. I nogle selskabers vedtægter har boligforeninger ret til at delegere deres stemmeret som andelshavere til lejerne. Hvis det sker, har navngivne lejere ret til at stemme på generalforsamlingen. Retten til at stemme om vedtægtsændringer forbliver dog hos ejeren. Skal lejeren også kunne stemme om vedtægtsændringer, skal lejeren have en fuldmagt fra ejeren, der også omfatter retten til dette.

Lejerne vil også kunne stille op til bestyrelsen afhængig af vedtægten. Det fremgår eksempelvis af § 7.1, model 1, at ikke alle medlemmer af bestyrelsen skal være andelshavere. Der kan f.eks. stå at "Selskabets bestyrelse består af 7 generalforsamlingsvalgte medlemmer, hvoraf mindst 5 medlemmer skal være andelshavere". Det giver 2 pladser til lejerne.

Lejere har, hvor de har fået delegeret retten til at stemme på generalforsamlingen, ret til at stemme om medlemmerne til bestyrelsen. Afstemningen bør være delt op, således at andelshavere stemmer på andelshavere, og lejere stemmer på lejere. Lejere har ud over retten til at stemme på bestyrelsesmedlemmer, hvis der er pladser til lejere i bestyrelsen, også ret til at stemme om alle de andre punkter på dagsordenen med undtagelse af afstemning om vedtægtsændringer.

Lejerne har fået deres ret, til at stille op til bestyrelsen, delegeret fra en eller flere andelshavere. Det betyder, at disse lejere, selvom de bliver medlem af bestyrelsen, fortsat ikke har ret til at stemme om vedtægtsændringer, men de har ret til at foreslå vedtægtsændringer.

Hvis det ikke er muligt at udfylde pladserne med f.eks. 5 andelshavere, og der er 3 lejere, der ønsker at stille op til bestyrelsen, så kan dirigenten beslutte at "fylde pladserne op" med lejere. Hvis man beslutter det, så bør valget for det bestyrelsesmedlem, der udfylder en plads for en anden, alene gælde til næste generalforsamling. Det kan overvejes, at indsætte en bestemmelse i vedtægterne om, at selskabets bestyrelse består af 5-8 medlemmer, og derefter opregne, hvem der vælger de pågældende medlemmer m.v. Dette giver plads til en bestyrelse med forskelligt antal, samt at kommunen eventuelt kan vælge at udpege et medlem, se eksempelvis om kommunens adgang hertil i Standardvedtægten § 7.1.

## 1.8 Nærmere om delegering af stemmeretten

Standardvedtægtens § 6.5 indeholder bestemmelser om andelshaverens mulighed for at delegere stemmeretten til lejerne. Det er en naturlig følge af bestemmelserne i §§ 3.3 - 3.4, at andelshaveren også har mulighed for at overdrage sin stemmeret i vist omfang til lejerne, se endvidere bemærkningerne til §§ 3.3 - 3.4.

Delegationen kan ske i forhold til det antal stemmer som boligforeningen er blevet tildelt, eller der kan ske en ubegrænset delegation til samtlige lejere. Mange selskaber har valgt at begrænse delegationen til lejerne til det antal stemmer som boligforeningen er tildelt. Lejere, der har fået delegeret stemmeretten fra et boligselskab, kan ikke stemme om vedtægtsændringer med mindre boligselskabet giver lejerne fuldmagt til også at stemme for vedtægtsændringer. Delegation af stemmeret til lejere er ikke et lovfæstet krav, men mere et udtryk for en praksis, der er dannet i fjernvarmesektoren. Giver der fuldmagt til lejerne til at kunne stemme om vedtægtsændringer, kan der alene gives fuldmagter svarende til det antal stemmer, der svarer til boligforeningens oprindelige antal stemmer.

Hvis andelshaveren vælger at overdrage stemmeretten til lejeren, vil andelshaveren ikke samtidig selv kunne afgive stemme om selskabets drift og ledelse.

Vedtægtsændringer kan jf. § 6.9 imidlertid kun besluttes af andelshavere. Baggrunden er, at kun ejeren af en ejendom kan være andelshaver, og ejerens ret til at bestemme over sin ejendom kan ikke tillægges en eventuel lejer ved en vedtægtsbestemmelse. Selve vedtægten regulerer netop det andelsretlige forhold mellem andelshaveren og selskabet. Denne kompetence kan som nævnt ikke delegeres, idet man derved griber ind i den private ejendomsret.

Stemmeretten følger ikke automatisk med, hvor der er oprettet et direkte kundeforhold mellem fjernvarmeselskabet og lejeren. Lejeren får kun tildelt stemmeretten, hvis andelshaveren vælger at delegere sin stemmeret til lejeren. Lejeren kan derfor ikke stille krav om, at ejeren af ejendommen skal delegere sin stemmeret til lejerne. Tilsvarende har fjernvarmeselskabet ikke hjemmel til at pålægge ejeren af en ejendom at delegere stemmeretten til lejerne.

En andelshavers indflydelse bør som udgangspunkt afspejle forbruget af fjernvarme, hvilket også skal gælde i de tilfælde, hvor en andelshaver foretager delegering af stemmeretten. I modsat fald vil det kunne medføre helt urimelige konsekvenser over for de øvrige andelshavere.

### Eksempel

En boligforening har fået tildelt fem stemmer som maksimum, jf. § 6.5. Boligforeningen repræsenterer en ejendom med 50 lejemål. Boligforeningen beslutter nu at delegere stemmeretten til lejerne, jf. § 6.5, 3. afsnit. Det medfører, at hvert lejemål får én stemme således, at der nu kan møde 50 lejere op med hver sin stemme. Delegering af stemmeretten medfører, at hvor boligforeningen før delegering af stemmeretten kunne møde op med i alt fem stemmer, kan der nu møde 50 lejere op med hver sin stemme.

## 1.9 Direkte kundeforhold

Et direkte leverings- og afregningsforhold forudsætter, at de tekniske installationer er indrettet således, at forsyning sker via en hovedmåler, som tilhører selskabet.

Historisk set har leveringsforholdet mellem en varmelieferandør og dennes kunde været baseret på aftaler mellem fjernvarmeselskabet og ejeren af en ejendom.

Varmeforsyningsloven blev ændret i maj 1997, for fuldt at ligestille ejere og lejere. Ændringen betød, at varmforsyningssselskaber skal etablere et direkte kundeforhold med lejer/andelsbolighaver, hvis ejeren ønsker dette, og det samtidig er teknisk gennemførligt. Se varmforsyningsloven, LBK nr. 1307 af 24. november 2014, § 20, stk. 6.

”Teknisk gennemførligt” skal efter lovens forarbejder, forstås således, at der til den enkelte boligenhed forefindes selvstændigt stik og måler ejet af fjernvarmeselskabet, at der er selvstændige hovedhaner ejet af fjernvarmeselskabet, så det er muligt umiddelbart at afbryde den enkelte boligenheds varmforsyning, uden at afbrydelsen berører andre varmekunder, samt at det er samtlige boligenheder/lejemål i den pågældende bebyggelse, der omfattes af et direkte kundeforhold.

En række konkrete afgørelser fra Energiklagenævnet har vist, at der i praksis herudover kan stilles en række tekniske krav til et internt ledningsanlæg, i det omfang fjernvarmeselskabet indvilliger i at overtage dette, for at kunne etablere direkte kundeforhold.

Typisk skal det fastlægges, om det interne ledningsanlæg, der skal overtages af varmeselskabet, har en kvalitet og standard, der svarer til fjernvarmeselskabets eget ledningsanlæg, eller om dele af ledningsanlægget skal renoveres/skiftes inden det eventuelt overtages af fjernvarmeselskabet. Når disse forudsætninger er opfyldt, skal betaling for varme ske i et direkte kundeforhold mellem fjernvarmeselskabet og kunden, hvis ejeren af ejendommen ønsker det.

Direkte kundeforhold medfører endvidere, at ejendommens ejer ikke hæfter for betaling af lejeres/andelsbolighaveres løbende betaling. Ved løbende betaling forstås såvel faste bidrag som forbrugsbidrag, se hertil Dansk Fjernvarmes Vejledning om Tariffer.

Hvis en ejendom ikke er indrettet som nævnt, kan der ikke oprettes et direkte kundeforhold. Fjernvarmeselskabet afregner i disse tilfælde via en hovedmåler med ejeren af ejendommen, og udgifterne til varme for de enkelte lejemål fordeles herefter af ejer via fordelingsmålere eller lignende.

Efter Dansk Fjernvarmes opfattelse medfører varmforsyningsloven, at hvis man ved renovering af en eksisterende ejendom eller ved nybyggeri indretter ejendommen med selvstændige stik, måler etc., skal der efter ønske fra ejeren ske afregning i et direkte kundeforhold mellem lejer og forsyningsselskab. Det er op til ejeren af ejendommen at afgøre, hvorvidt ejendommen skal indrettes med selvstændigt stik m.v. eller med en fælles hovedmåler. Tilsvarende gælder for andelsboliger.

## **1.10 Fuldmagt**

Andelshavere og lejere kan lade sig repræsentere på generalforsamlingen ved en fuldmægtig. Det fremgår af Standardvedtægtsens § 6.6, at stemmeret kan udøves ved skriftlig og dateret fuldmagt. Ingen fuldmagtshaver kan repræsentere mere end to fuldmagtsgivere.

Der stilles normalt ikke yderligere formkrav end skriftlighed og datering til en fuldmagt. Det er dog væsentligt, at en fuldmagt er tydelig, og at navn, adresse og evt. stilling klart fremgår på en sådan måde, at man behørigt kan identificere fuldmagtsgiver og fuldmagtstager. Opstår der tvivl om en fuldmagts gyldighed på generalforsamlingen, er det dirigenten, der afgør om fuldmagten er gyldig eller ej.

### **Boligforeninger**

Det er mest nærliggende at det er boligforeningens formand/direktør, der repræsenterer boligforeningen på generalforsamlingen.

Fjernvarmeselskabet har ret til at se den interne skriftlige bemyndigelse, der kan foreligge som bestyrelsesbeslutning eller vedtægter, der medfører, at boligforeningens formand/direktør eller en anden kan repræsentere boligforeningen på generalforsamlingen. Hvis der er tvivl om, hvorvidt en person har ret til at repræsentere boligforeningen eller en anden juridisk person, skal fjernvarmeselskabet altid kræve at se dokumentation, f.eks. i form af en fuldmagt, bestyrelsesbeslutning eller vedtægtsbestemmelser fra boligselskabet. Består boligselskabet af flere afdelinger, der er selvstændige medlemmer af fjernvarmeselskabet, er det vigtigt at det fremgår af fuldmagten, hvilken afdeling, der repræsenteres.

#### Private udlejningsejendomme

En privat udlejningsejendom kan være ejet af en fysisk person. I så fald er det den fysiske person, der er medlem, og som kan møde på generalforsamlingen, medmindre han efter reglerne giver fuldmagt til en anden.

Hvis der er tale om en privat udlejningsejendom, der ejes af en juridisk person (en virksomhed), skal den juridiske person bestemme, hvem der skal repræsentere vedkommende på generalforsamlingen. Det kan eksempelvis fremgå af den juridiske persons vedtægter - evt. i form af en tegningsret til en fysisk person.

Der er mange muligheder for, hvem den juridiske person kan lade repræsentere sig. Fjernvarmeselskabet kan derfor ikke bare automatisk gå ud fra, at en eventuel administrator har ret til at repræsentere den juridiske person på generalforsamlingen. Der ligger ikke automatisk en sådan stillingsfuldmagt i stillingen som administrator, og derfor skal der foreligge en skriftlig bemyndigelse for at vedkommende kan stemme på vegne af den juridiske person på generalforsamlingen. Administratoren (eller en anden, der repræsenterer ejer) skal have en fuldmagt, der klart og tydeligt viser, hvem der er fuldmagtsgiver og fuldmagtstager. Fuldmagtsgiver er den juridiske person, der er medlem. Det vil sige, at fuldmagten skal være underskrevet af den eller de personer, der har tegningsret for den juridiske person.

Fjernvarmeselskabet skal ikke nødvendigvis se en sådan fuldmagt, men selskabet har ret til at se den. I tvivlstilfælde bør selskabet altid kræve at se fuldmagten.

Hvis der er tilmelding til generalforsamlingen, kan det anbefales, at bestyrelsen beder om at få tilsendt fuldmagter el. lign. i forbindelse med tilmeldingen. Dette kan smidiggøre uddelingen af stemmer m.m. på selve generalforsamlingen.

## 1.11 Bestyrelsen

Det er andelsselskabets generalforsamling, der er øverste besluttende organ i selskabet. Dette medfører, at når der på en generalforsamling er taget en beslutning, som bestyrelsen pålægges at føre ud i livet, skal det enkelte bestyrelsesmedlem agere i overensstemmelse hermed.

Ledelsesstrukturen i andelsselskaber med begrænset ansvar er ikke reguleret i LEV. Andelsselskabets vedtægter regulerer derfor den nærmere ledelsesstruktur i hvert enkelt andelsselskab. Udgangspunktet er, at selskabet har en bestyrelse. I det daglige arbejde udgør bestyrelsen selskabets ledelse og handler på hele selskabets vegne. Derfor er det vigtigt for bestyrelsen at vide indenfor hvilke rammer, der kan træffes beslutninger.

Bestyrelsen kan vælge at ansætte en direktør, men i et andelsselskab er der ikke pligt til at ansætte en direktør. I stedet for en direktør, er der i mange andelsselskaber ansat en driftsleder. Forskellen mellem en direktør og en driftsleder er, at driftslederens ansættelsesforhold udover ansættelseskontrakten også reguleres af funktionærloven.

Tendensen er imidlertid, at fjernvarmeselskaberne begynder at ansætte direktører. Visse steder sker skiftet fra driftsleder til direktør uden overvejelser om, hvad det betyder i retlig henseende. Bestyrelsen skal være opmærksom på, at en driftsleder, der er omfattet af funktionærloven, ikke kan blive pålagt et ledelsesansvar og ikke indgå i tegningsretten. En direktør er ikke omfattet af funktionærloven og kan blive pålagt et ledelsesansvar og indgå i tegningsretten.

Vedtægterne skal overholdes. Et bestyrelsesmedlem må ikke agere i strid med vedtægterne. Hvis man er uenig i vedtægternes indhold, finder dem forældede eller lignende, kan man som bestyrelsesmedlem arbejde på at få medlemmerne overbevist om, at vedtægterne skal ændres, og få det vedtaget på generalforsamlingen.

I konsekvens af, at lejere har mulighed for at få indflydelse på selskabets ledelse og drift, er der udarbejdet to modeller til sammensætning af bestyrelsen.

Ud fra det enkelte selskabs historiske opbygning, kundesammensætning etc. kan det enkelte selskab vælge den model, som er bedst egnet for dette jfr. standardvedtægtens § 7. Det er Dansk Fjernvarmes erfaring, at langt de fleste fjernvarmeselskaber vælger model 1, idet model 2 tænkes anvendt i den situation, hvor man eksempelvis har et meget stort antal boligselskaber, og dermed mange lejere blandt kunderne.

Da der er mulighed for, at et stort antal lejere kan møde frem på generalforsamlingen, kan det for store selskaber af praktiske grunde indgå i overvejelserne at etablere en ledelsesstruktur, der også indeholder et repræsentantskab.

## **1.12 Valgbarhed til bestyrelsen**

Et bestyrelsesmedlem, der opfylder betingelserne i § 3.1 er som udgangspunkt valgbart. Eventuelle spørgsmål om valgbarhed bør så vidt muligt afgøres forud for valg af bestyrelsesmedlemmer på generalforsamlingen. Hvis der er tvivl om, hvorvidt en kandidat opfylder betingelserne for at stille op til bestyrelsen, afgøres spørgsmålet af bestyrelsen. Opstår spørgsmålet på generalforsamlingen, vil det i første omgang være op til dirigenten at tage stilling til, hvordan generalforsamlingen skal forholde sig.

Hvis et bestyrelsesmedlem ikke længere opfylder betingelserne i § 3.1, f.eks. sælger sin ejendom, så mister bestyrelsesmedlemmet sin valgbarhed og må udtræde og herefter erstattes af en suppleant.

Et bestyrelsesmedlem kan også vælge at træde ud af bestyrelsen f.eks. pga. sygdom, arbejdspress eller lignende. Bestyrelsesmedlemmet skal blot underrette bestyrelsesformanden og kan herefter træde ud.

En bestyrelse kan i sjældne tilfælde have brug for at afsætte et medlem af bestyrelsen. Der har været situationer, hvor et medlem har misbrugt sit hverv som bestyrelsesmedlem eller er blevet alvorlig syg uden selv at ville erkende, at vedkommende ikke længere kan bestride sin opgave. Her kan resten af bestyrelsen træde sammen og indstille til generalforsamlingen at ekskludere medlemmet. Udgangspunktet er, at det generalforsamlingen eller det organ, der har udpeget det pågældende bestyrelsesmedlem, der også beslutter at afsætte medlemmet.

Det ses også, at der indsættes en aldersgrænse på f.eks. 70 år for bestyrelsesmedlemmers valgbarhed, der betyder, at de skal fratræde på første generalforsamling efter det fyldte 70 år. Såfremt generalforsamlingen ønsker en aldersgrænse, skal denne fremgå af vedtægterne.

Pr. 1. januar 2016 blev forskelsbehandlingsloven ændret, hvorved lovens bestemmelse om mulighed for 70-årsaldersgrænse for lønmodtagere blev ophævet. Loven gælder formentlig ikke for bestyrelsesmedlemmer i selskaber med undtagelse af medarbejdervalgte bestyrelsesrepræsentanter. Lovens anvendelsesområde må afklares nærmere i retspraksis.

### **1.13 Inhabilitet**

I reglerne om andelsselskaber (LEV) findes ikke habilitetsregler. Men der kan hentes inspiration/analog anvendelse af selskabslovens § 131. Der er heller ikke i Standardvedtægten habilitetsregel for bestyrelsen.

Inhabilitet rammer et medlem af bestyrelsen, som har en personlig interesse eller anden væsentlig interesse i eventuelle spørgsmål, som behandles på et bestyrelsesmøde, såfremt denne interesse kan være stridende mod selskabets. Et bestyrelsesmedlem, der mener, han er inhabil, bør underrette formanden og undlade at deltage og forlade mødet under det punkt på dagsorden, hvor han mener, han er inhabil. Det bør også fremgå af referatet, hvem der pga. af inhabilitet har afstået fra at deltage i behandling og afstemning i de berørte sager.

Der stilles ikke krav om, at bestyrelsesmedlemmets interesse skal være stridende mod selskabets interesse. Når blot muligheden herfor er til stede, kan bestyrelsesmedlemmet være omfattet af inhabilitetsbestemmelsen.

Eksempelvis vil et bestyrelsesmedlem, som ejer en anden virksomhed, være inhabil, såfremt spørgsmålet om en eventuel aftale mellem virksomheden, i hvis bestyrelse den pågældende sidder, og den pågældendes egen virksomhed skal drøftes på et bestyrelsesmøde. I dette tilfælde vil bestyrelsesmedlemmet nemlig have en væsentlig interesse i beslutningen, som eventuelt vil kunne stride imod selskabets interesse.

Dette skal dog ikke tages som et udtryk for, at en sådan aftale aldrig vil kunne indgås imellem et bestyrelsesmedlems virksomhed og den virksomhed, i hvis bestyrelse han sidder. Konsekvensen er alene, at det pågældende bestyrelsesmedlem ikke kan deltage i afgørelsen af sagen. Derimod er der intet i vejen for, at de øvrige bestyrelsesmedlemmer bliver enige om en sådan aftale. Bestyrelsen bør dog altid være opmærksom på, at en aftale, hvor et bestyrelsesmedlem har en interesse, kan blive mødt af kritik fra andelshavere m.m.

### **1.14 Bestyrelsesansvar**

Der er ikke nødvendigvis tale om et kollektivt ansvar for bestyrelsens fejl, men det forekommer naturligvis, at en samlet bestyrelse pådrager sig et fælles ansvar. Det enkelte bestyrelsesmedlem kan også stilles personligt til ansvar efter dansk rets almindelige erstatningsregler.

Ansvaret vil afhænge af den konkrete situation, hvor der vil blive foretaget en individuel bedømmelse af, hvilket ansvar det enkelte bestyrelsesmedlem eventuelt måtte have.

Erstatningsansvar vil typisk blive fastslået, hvis et bestyrelsesmedlem, forsætligt eller uagtsomt, påfører selskabet tab under udøvelse af sit hverv, og navnlig hvis det står klart, at usaglige hensyn har ligget til grund for en beslutning.

Det vil umiddelbart tale imod et eventuelt ansvar, hvis bestyrelsen, ud fra saglige hensyn til at varetage fjernvarmeselskabets forhold bedst muligt, træffer en beslutning, som dog senere viser sig alligevel ikke at have haft en så gunstig virkning. Derfor er det vigtigt at sikre sig dokumentation, således at et referat fra mødet ikke bare viser, hvad der er besluttet, men også med hvilken begrundelse og på hvilket grundlag.

Beslutninger truffet på et utilstrækkeligt grundlag eller på et urimeligt fejlskøn kan således, hvis de medfører et tab for selskabet, betyde, at bestyrelsen kan pådrage sig erstatningsansvar. Bestyrelsen er ligeledes principielt ansvarlig overfor selskabet som sådan, hvis den for eksempel bevidst handler i strid med lovgivningen, eller selskabets vedtægter.

Hvis der derimod er tale om tilfælde, hvor en disposition har været fejlagtig, men dog er foretaget ud fra en hæderlig og loyal indstilling til at gøre det bedst mulige, og hvor resultatet så blot ikke blev særlig godt, vil der formentligt være tale om en mildere ansvarsbedømmelse.

Undladelse kan også føre til ansvarspådragelse. Eksempelvis hvor man forholder sig passivt i situationer, hvor handling er påkrævet. I sådanne tilfælde kan passiviteten være ansvarspådragende. Her kan der være tale om et bestyrelsesmøde, hvor man ikke selv har deltaget og ikke efterfølgende gør indsigelser overfor for de beslutninger, der fremgår af referatet.

Det kan være ansvar over for både selskabet og over for tredjemand, for eksempel andelshavere og leverandører.

Bestyrelsens eventuelle erstatningsansvar er som angivet overfor underlagt dansk rets almindelige erstatningsregler, hvilket overordnet centrerer sig om, hvorvidt bestyrelsen måtte have handlet uforsvarligt, og om den uforsvarlige handling har resulteret i et tab. Denne vurdering vil i sidste ende være op til en domstolsafgørelse.

### **1.15 Bestyrelsesansvarsforsikring**

Hvorvidt fjernvarmeselskabet bør tegne en bestyrelsesansvarsforsikring eller ej, kan der ikke gives et entydigt svar på, idet det er et spørgsmål, som kun den enkelte bestyrelse kan tage stilling til. Størrelsen af selskabets virksomhed og karakteren af beslutningerne, som bestyrelsen træffer, kan være et pejlemærke. Læs mere om bestyrelsesansvarsforsikring i Dansk Fjernvarmes vejledning fra Maj 2016 om "Forsikringer".

### **1.16 Honorering af bestyrelsesmedlemmer**

Der skal på generalforsamlingen være truffet afgørelse om evt. udbetaling af diæter og tabt arbejdsfortjeneste, såfremt der udbetales diæter eller tabt arbejdsfortjeneste for at deltage i selskabets bestyrelsesmøder. Dansk Fjernvarme anbefaler at størrelsen af evt. vederlag/diæter m.m. vedtages på generalforsamlingen. Det skal også fremgå af selskabets budget/realiserede tal, hvor fordeling af beløb på medlemmer bør fremgå. Er spørgsmålet om vederlag til bestyrelsen ikke godkendt generalforsamlingen, vil der være tale om, at bestyrelsen i realiteten bevilger sig selv vederlag.

Vedtægterne kan – men skal ikke – indeholde bestemmelse om vederlag i vedtægten. Dansk Fjernvarme har valgt ikke at medtage en sådan bestemmelse i Standardvedtægten.

Der er ikke regler for vederlag til bestyrelsesmedlemmer i private fjernvarmeselskaber. Det helt centrale vil derfor være praksis på området, sædvane og de standarder og normer, der er gældende for det pågældende forhold. Der kan hentes vejledning i selskabslovens regler, der angiver,

at vederlaget til bestyrelsen ikke må overstige, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang, samt hvad der er forsvarligt i forhold til selskabets økonomiske stilling. Der kan også søges vejledning i vederlagsbekendtgørelsen, Bekendtgørelse om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af kommunale hverv.

Honorering i form af naturalier, som for eksempel lavere varmepris og brændstof må ikke forekomme. En god tommelfingerregel er, at aftaler om aflønning og anden honorering skal kunne tåle offentliggørelse i lokale medier.

Opstår der tvivl om, hvem der skal have vederlag i fjernvarmeselskabets bestyrelse, bør man tage udgangspunkt i, hvad der i sin tid blev besluttet omkring vederlag, det vil sige selve beslutningsgrundlaget.

Det er et klart udgangspunkt, at bestyrelsens medlemmer aflønnes lige, dog kan konkrete forhold tale for, at formanden modtager et højere vederlag, hvis det er begrundet i større arbejdsbyrde.

Man skal være opmærksom på, at der kan være særlige forhold for personer, der sidder i en bestyrelse på grund af deres ansættelsesforhold, idet der kan være en aftale med arbejdsgiver om, hvordan et eventuelt vederlag skal håndteres. Dette er dog i princippet fjernvarmeselskabet uvedkommende, fordi det er et mellemværende mellem det pågældende bestyrelsesmedlem og dennes arbejdsgiver.

Det bemærkes, at efter Standardvedtægtens bestemmelser er alle bestyrelsesmedlemmer fuldgyltige medlemmer, uanset om de er generalforsamlingsvalgte eller kommunalt udpegede med de deraf følgende samme rettigheder og pligter, der ligger i bestyrelseshvervet.

Et bestyrelsesmedlem skal ikke have en kontrakt i forbindelse med sit arbejde som bestyrelsesformand. Bestyrelsen kan selv beslutte om evt. honorar skal udbetales f.eks. 4 gange om året, men for de fleste bestyrelses vedkommende udbetales honoraret 1 gang årligt, og der trækkes som udgangspunkt A-skat inden udbetalingen sker.

Dansk Fjernvarme understreger vigtigheden af, at der bør være gennemsigtighed i alt vedr. fjernvarmeselskabets beslutninger – og det gælder ikke mindst evt. bestyrelsesvederlag og vederlagets størrelse.

### **1.17 Kompetenceprofiler i bestyrelsen**

Bestyrelsen bør arbejde for, at så mange personer med forskellige kompetencer er repræsenteret i selskabernes bestyrelser. Det gælder for de kommunale selskaber som for de private selskaber.

Kravene og forventningerne til bestyrelser er skærpet også hos fjernvarmeselskaberne. Bestyrelser er i bevægelse fra at være kontrolinstanser på direktioner til at blive sparringspartnere for driftslederen/direktøren inden for innovation, forretningsudvikling og vækst. Bestyrelse, driftslederen/direktøren og ejerkreds er den treenighed, der i et tæt samarbejde skal udvikle en virksomhed. Som medlem af en bestyrelse skal man bidrage til nytænkning og udvikling, stille kvalificerede spørgsmål og træffe hurtige beslutninger.

I dag består fjernvarmeselskabernes bestyrelsesmedlemmer af mange forskellige profiler. I de kommunale selskaber, består bestyrelserne hovedsageligt af kommunalt udnævnte medlemmer. I de privatejede selskaber består bestyrelsesmedlemmerne af andelshavere og evt. lejere. Hvis der



er kommunalt garanterede lån, kan der også være et bestyrelsesmedlem, der er udpeget af kommunalbestyrelsen.

Der er allerede i dag en fin fordeling i forhold til bestyrelsesmedlemmer med ledelseserfaring, teknisk erfaring, erfaring fra andet organisationsarbejde, økonomisk erfaring og juridisk erfaring. Fremadrettet er det også vigtigt at fokusere på, at man prøver at få så bred en bestyrelse som muligt til selskaberne, og at alle kompetencer så vidt muligt er repræsenteret. Det er ikke sikkert, at det kan lykkes for alle selskaber, men det er vigtigt, at selskaberne tænker kompetenceprofiler ind, når der skal besættes bestyrelsesposter. En bestyrelse med et højt kompetenceniveau, kan bedre agere sparringspartner for ledelsen.

Bestyrelsens sammensætning fastlægges i henhold til selskabets vedtægter og følgende bør være parametre ved sammensætning af bestyrelsen:

- Bestyrelsen skal være demokratisk valgt.
- Bestyrelsesmedlemmerne skal være uafhængige og kunne agere uden interessekonflikt.
- Bestyrelsens samlede kompetencer vurderes som summen af alle medlemmers individuelle kompetencer, idet bestyrelsen fungerer samlet.
- Bestyrelsen bør tilstræbe, at bestyrelsen er mangfoldig, herunder i relation til erfaring, køn og alder.
- Bestyrelsen bør sikre, at bestyrelsesmedlemmerne forsat udvikler sig og modtager relevant undervisning f.eks. ved at deltage i kurser.

Hver bestyrelse bør aktivt arbejde for at sikre, at de nødvendige kompetenceprofiler er repræsenteret. Det er ikke sikkert, at man er dækket ind på alle kompetenceområder på nuværende tidspunkt, men så kan bestyrelsen arbejde på at sikre, at man får så kompetent en bestyrelse til selskabet som muligt fremadrettet.

Dansk Fjernvarme anbefaler at følgende profiler er repræsenteret i et fjernvarmeselskab:

Teknik	Personer med teknisk baggrund og meget gerne med erfaring/interesse i fjernvarme. Det kan være elektrikere, ingeniører, smede, maskinmestre, vvs-installatører mfl.
Ledelse	Personer med ledelseserfaring, evt. fra arbejdsplads eller andet organisationsarbejde.
Foreningsarbejde	Personer, der er aktive i lokalsamfundet og evt. aktive i andet foreningsarbejde.
Økonomi	Personer med økonomibaggrund, f.eks. bogholdere, revisorer eller andre med regnskabsmæssige og økonomiske kompetencer.
Jura	Der er mange regelsæt, der regulerer levering af fjernvarme, hvorfor det kan anbefales at have personer i bestyrelsen, der har kendskab til at læse juridisk materiale.

Kundetyper	Det er vigtigt at sikre, at alle typer kunder så vidt muligt er repræsenteret i bestyrelsen, herunder parcelhusejere, store erhvervskunder, boligforeninger osv. Det giver bedre kundebeskyttelse.
Andet	Det kan sagtens være, at personer med en anden profil kan være et aktiv for en bestyrelse. Derfor skal man være åben for andre kompetencer. Se dog altid på, om vedkommende har noget at byde på i forhold til netop jeres bestyrelse.

## 1.18 Bestyrelsens opgaver

Bestyrelsens opgave er at være foreningens ledelse og handle på hele foreningens vegne. Det er væsentligt, at bestyrelsen opfattes som øverste daglige ansvarlige og ikke blot som forsigtige folk, der kommer til møderne og nikker ja. I selskaber, hvor bestyrelsen ansætter en direktion, varetager bestyrelsen som udgangspunkt den overordnede og strategiske ledelse af selskabet, og direktionen varetager den daglige ledelse. I selskaber, hvor bestyrelsen ansætter en driftsleder vil arbejdsfordelingen mellem bestyrelse og driftsleder afhænge af en aftale. Bestyrelsen og vil dog skulle varetage den overordnede og strategiske ledelse af selskabet, men kan også varetage flere dele af den daglige ledelse.

Hovedfunktionerne for en bestyrelse for et fjernvarmeselskab kan opsummeres i følgende elementer:

- Strategiske: Fastlægge strategi, herunder overveje behov for investeringer, hvilke energiformer ønsker man at arbejde med, eventuelle samarbejder med andre selskaber m.m.
- Økonomiske: Godkende selskabets budget, godkende regnskab evt. optage lån og godkende selskabets taksblad, samt forholde sig til skattemæssige konsekvenser af selskabets dispositioner m.m.
- Governance: Løbende arbejde med selskabets vedtægter, almindelige og tekniske bestemmelser. Ansætte og afskedige driftsleder eller direktion. Føre tilsyn med den daglige ledelses dispositioner. Sikre at selskabet følger den lovgivning, der vedrører området for varmeforsyning.

## 1.19 Bestyrelsen som arbejdsgiver

Bestyrelsen er selskabets ledelse, medmindre der ansættes en direktør. Lederrollen skal naturligvis udføres demokratisk, men i hverdagen kan det være hensigtsmæssigt, at formanden er ansigtet udadtil, men han skal have den nødvendige opbakning i bestyrelsen.

Ansvars- og opgavefordeling mellem formand og leder bør diskuteres og nedskrives sammen med den handlingsplan som skal gennemføres for det følgende år:

Generelt kan følgende f.eks. være formandens opgave:

- Analysere situationen
- Planlægge ændringer i samarbejdet mellem bestyrelse og ansatte
- Sætte ting i gang
- Følge op på om planerne blev tilfredsstillende udført

I større fjernvarmeselskaber ansættes oftere en direktør til at varetage den daglige ledelse, i så vil det være direktøren, og eventuelle øvrige i et ledelsesteam, der agerer i forhold til ansatte i selskabet. Direktørens og eventuelle andre ledelsesmedlemmers hverv defineres og afgrænses nærmere af bl.a. ansættelsesaftale.

I fjernvarmeselskaber, hvor der ansættes en driftsleder, vil driftslederen også kunne varetage opgaver vedrørende den daglige ledelse.

## 1.20 Dagsorden og bestyrelsesmøder

I god tid før bestyrelsesmødets afholdelse må mødelederen udarbejde en indkaldelse, der udsendes skriftligt.

Indkaldelsen bør indeholde en dagsorden, med angivelse af formål for hvert punkt.

Det bør fremgå af indkaldelsen, såfremt der deltager personer i mødet ud over bestyrelsen.

Dagsordenen opbygges logisk og gerne med det vigtigste punkt først, med mindre at bestyrelsen har valgt at opbygge dagsordenen med faste punkter f.eks. i henhold til en forretningsorden for bestyrelsen.

Det kan anbefales, at mødelederen sender dagsordenen som udkast og således er indstillet på at ændre den. Det kan ske enten ved ny fremsendelse eller ved en beslutning i starten af mødet. Det er væsentligt, at også de menige bestyrelsesmedlemmer bidrager til dagsordenspunkter. Der fremsendes information om de enkelte punkter, når dagsordenen er planlagt.

På bestyrelsesmødet aflægger selskabets ledelse rapport om selskabets tilstand.

Under mødet skal både bestyrelse og mødeleder agere på en sådan måde, at alle bliver hørt og der på den baggrund kan træffes beslutninger. Der skrives et referat under mødet, og der indgås aftaler om, hvordan der følges op på de punkter, der blev diskuteret på mødet.

Efter mødet skal referatet skrives rent, nummereres fortløbende, udsendes og godkendes.

Forslag til en fast dagsorden for bestyrelsesmødet:

1. Godkendelse af referat
2. Meddelelser fra formanden
3. Meddelelser fra ledelsen (driftsleder eller direktør)
4. Fremlæggelse af handlingsplan
5. Fremlæggelse og opfølgning på budget
6. Gennemgang af revisionsprotokollat
7. Status på bestyrelsens ansvarsområder
8. Status på ledelsens ansvarsområder
9. Næste møde
10. Eventuelt

### **Revisionsprotokollen**

Revisionsprotokollen er et kommunikationsværktøj, som den valgte revisor benytter til at kommunikere med en virksomheds bestyrelse.

Revisorprotokollat udarbejdes i forbindelse med aflæggelse af årsregnskabet og kaldes ofte populært revisors sladrebank til bestyrelsen. Bestyrelsen underskriver revisionsprotokollen som bekræftelse på at revisionsprotokollen er læst og forstået. Revisionsprotokollen er med angivelse af fortløbende sidenummerering.

Gennem revisionsprotokollen kan bestyrelsen holde sig opdateret med revisors gennemgang og kontrol af forretningsgange og interne kontroller, samt få oplyst revisors konstatering af eventuelle uregelmæssigheder, manglende kontroller eller besvigelser i virksomheden – ofte suppleret med revisors anvisninger og anbefalinger til ledelsen.

I den nye revisorlov, der trådte i kraft den 17. juni 2016, er det generelle lovkrav om at føre en revisionsprotokol ophævet og vil kun gælde visse virksomheder. Dette vil gælde for regnskabsår, der begynder den 17. juni 2016 eller senere.

Såfremt bestyrelsen fravælger en fortsættelse af revisors kommunikation via revisionsprotokollen, må bestyrelsen sikre sig kommunikation på anden vis. Dansk Fjernvarme anbefaler, at bestyrelsen bibeholder revisionsprotokollat som kommunikationsmiddel i forhold til selskabets bestyrelse, og at dette sendes direkte fra revisor til bestyrelsen, således at direktionen/driftslederen ikke har mulighed for at undertrykke eventuelle vigtige meddelelser.

### **Referat fra bestyrelsesmødet – kan der kræves aktindsigt?**

Såfremt referatet alene er et beslutningsreferat, så er udgangspunktet, at selskabets medlemmer/kunder m.m. kan kræve at få adgang til at læse referatet. Har selskabet en hjemmeside, så kan det overvejes at offentliggøre en kortere ekstrakt af referatet på hjemmesiden til løbende orientering om, hvad der sker i selskabet. Der skal hertil bemærkes, at der kan være indhold i referatet, der er omfattet af tavshedspligt, hvilket også skal tages i betragtning ved en behandling af en aktindsigtsanmodning.

Er referatet et fuldt referat, hvori det angives hvilke overvejelser, det enkelte bestyrelsesmedlem har haft i forhold til de enkelte punkter, så skal det bl.a. overvejes, om bestyrelsen kan undlade at give aktindsigt i det samlede referat.

Bestyrelsesmødereferater skal forelægges for revisor. Endvidere kan det forekomme at bestyrelsesmødereferater skal foreligges for SKAT, Energitilsyn eller andre myndigheder.

### **1.21 Forretningsorden**

Formålet med en forretningsorden er at fastlægge rammerne for, hvordan bestyrelsen skal arbejde. F.eks. hvor ofte der afholdes møder, tidsfrister for udsendelse af dagsorden og stedfortræders rolle og funktion mv. Selvom A.m.b.a 'er ikke omfattet af Selskabslovens regler, kan der søges inspiration i selskabslovens § 130 herom.

Det er hensigtsmæssigt at have udarbejdet og besluttet en forretningsorden for bestyrelsens hverv.

Mange bestyrelser har ikke en forretningsorden og kan ikke se, hvad den skal bruges til - før den dag, der opstår uenighed eller fraktionsdannelse under et møde. Det er især, når problemer opstår, at en forretningsorden er god at have.

Hver gang at bestyrelsen har konstitueret sig bør forretningsordenen eventuelt tilpasses og vedtages på ny.

#### **En forretningsorden bør mindst indeholde:**

##### **1. Bestyrelsens konstituering og indtræden i bestyrelsen**

Hvor hurtigt skal bestyrelsen konstituere sig efter valget. Hvilke regler er der for konstituering. Samt regler for, hvornår de valgte bestyrelsesmedlemmer indtræder i bestyrelsen.

##### **2. Kompetence og myndighed**

Formandens og evt. stedfortræderens rolle. Det er ofte beskrevet i vedtægterne, hvem der kan tegne bestyrelsen. Men man bør beslutte nærmere om arbejdsdeling, herunder forretningsgange og eventuelle bemyndigelser.

##### **3. Mødeprocedurer og beslutningsdygtighed**

Hvem leder møderne. Hvor afholdes møderne. Hvilket fremmøde og hvilket flertal kræves der, for at beslutninger kan træffes?

Definer et aftalt varsel hvormed, der skal indkaldes til bestyrelsesmøder. Der bør stå at indkaldelsen altid skal være skriftlig, og at der medfølger udkast til dagsorden og informationsmateriale til vigtige punkter. Førelse af protokol over bestyrelsesmøder, der nummereres fortløbende. Det kan evt. fremgå af protokollen, hvad bestyrelsen anser for at være offentligt tilgængeligt og hvilke dele, der skal betragtes som fortrolige.

#### **4. Bestyrelsens opgaver**

Hvis man på første bestyrelsesmøde efter generalforsamlingen vedtager en arbejdsdeling, så er det praktisk at have det stående i en forretningsorden. Hvem leder f.eks. møderne i tilfælde af formandens forfald? Retningslinjer for førelse af fortegnelser, mødeprotokoller. Bestyrelsens opfølgning på planer, budgetter og lignende relevante og nødvendige forhold.

#### **5. Ansvar**

Her defineres klart bestyrelsens moralske, økonomiske og juridiske ansvar.

Det bør fremgå, hvordan bestyrelsen løbende tager stilling til selskabets organisation så som regnskabsfunktion, intern kontrol, it-organisation, budgettering, opfølgning på budgetter, perioderegnskab, væsentlige dispositioner, overordnede forsikringsforhold, finansieringsforhold m.m. Bestyrelsen skal også tage stilling til revisionsprotokollen forud for den underskrivelse. Der sikres, at regnskab aflægges i henhold til loven og fremlægges på generalforsamlingen.

#### **6. Tavshedspligt**

Er der ikke nedfældet noget om tavshedspligt i forretningsordenen kan den være svært at håndhæve. Det bør fremgå af forretningsordenen, at medlemmer af bestyrelsen ikke er berettiget til at videregive eller udnytte fortrolige oplysninger, som den pågældende er blevet bekendt med gennem sit arbejde i bestyrelsen.

#### **7. Kontakt til pressen**

Aftal hvem der har ret til at udtale sig til pressen.

#### **8. Retningslinjer for, hvordan bestyrelsen fører tilsyn med selskabets daglige leder**

Tilsyn med daglig leder/direktør. Hvem har det daglige samarbejde med lederen? Hvad skal lederen orientere bestyrelsen om? Skal ledelsen deltage i bestyrelsesmøderne?

#### **9. Retningslinjer for egen og ansat ledelses deltagelse i andre bestyrelser**

Bestyrelsen bør afholde sig fra at blive valgt ind i datterselskabers bestyrelser af hensyn til habilitet.

#### **11. Retningslinjer for forfald og suppleanter**

Retningslinjer for, hvornår suppleanter indtræder i bestyrelsen. F.eks. ved et bestyrelsesmedlems orlov eller sygdom udover tre måneder.

#### **10. Retningslinjer for ændring af forretningsorden**

Hver gang, at bestyrelsen har konstitueret sig, bør forretningsordenen eventuelt tilpasses og vedtages på ny.

### **1.22 Årsplan**

Årsplanen er bestyrelsens disposition for arbejdet i selskabet og i bestyrelsen minimum et år frem:

- En kort status på realiseringen af sidste årsplan
- Bestyrelsens resultatmål og forretningsudviklingsmål for den kommende periode
- Fast mødeplan for alle aktiviteter, der involverer bestyrelsen
- Fast dagsorden for alle møder i mødeplanen (inklusive de punkter som tages op til evaluering)

## 1.23 Årshjul

Et årshjul kan skabe oversigt over alle aktiviteter i selskabet og sikre, at man husker disse.

- Et årshjul kan både beskrive årets opgaver for en del af organisationen, fx bestyrelsen eller ledergruppen, og årshjulet kan beskrive en afgrænset funktion i organisationen, fx budget- og økonomistyringsfunktionen.
- Årshjulet rummer de væsentligste aktiviteter og hovedtemaer indenfor de enkelte områder. Der kan således beskrives en række årshjul, som i en vis grad griber ind i hinanden og er afhængige af hinanden.

### Eksempel på årshjul

Tidspunkt	Bestyrelsens 3 tilsynsopgaver:			Mødeaktivitet
	Sikre den bedst mulige daglige ledelse af selskabet.  Sikre den rigtige organisation af selskabet	Føre tilsyn med den økonomiske udvikling i selskabet  Føre tilsyn med direktionens daglige ledelse af selskabet	Deltage i den overordnede ledelse af selskabet  Deltage i fastlæggelse af strategi for selskabet	
Bestyrelsen modtager rapport/oplæg fra direktionen vedr. (oplæg fremsendes senest 8 dage før bestyrelsesmøde):				
Januar		Kvartalsrapport (4. kvartal)		
Februar	Indstillinger til generalforsamling+ Revision af - Forretningsorden - Rammer for direktion - Corporate Governance - Bestyrelsens årshjul	Årsregnskab Revision Budgetgodkendelse		<b>Bestyrelsesmøde (1 dag)</b>
Marts	Konstituering			<b>Generalforsamling</b>
April		Kvartalsrapport (1. kvartal)		
Maj	Revision af - Organisations-status - Uddannelses-status - Direktions-evaluering			<b>Bestyrelsesmøde</b>
Juni				
Juli		Kvartalsrapport (2. kvartal) ½-årlig revisionsprotokol		
August	Bestyrelses-evaluering Statusrapportering fra datterselskaberne/ -direktørerne		Strategi-status og status på risikosystem + Tema-input	<b>Bestyrelsesmøde (1½-2 dages off-site)</b>
September				
Oktober		Kvartalsrapport (3. kvartal)		
November	Revision af uddannelsesplan for det kommende år	Budgetrammer	Strategi-revision og Scorecard/mål for næste regnskabsår + Tema-input	<b>Bestyrelsesmøde (1½-2 dages off-site)</b>
December				

## **1.24 God selskabsledelse**

Kravet om "god selskabsledelse" er alene i dag et krav til børsnoterede selskaber og gælder som udgangspunkt derfor ikke for A.m.b.a 'er. Men i Regeringens forsyningsstrategi, "Forsyning for fremtiden" fra 2016, er et af elementerne i de 5 principper "god selskabsledelse". Regeringens holdning er, at god selskabsledelse i forsyningssektoren kan understøttes ved, at forsyningselskaberne forholder sig til et kodeks for god selskabsledelse på samme vis, som børsnoterede selskaber og statslige selskaber er forpligtede til.

Det er derfor vigtig, at selskabet prøver at udarbejde en politik for god selskabsledelse.

I 2018 udgav Dansk Fjernvarme i samarbejde med Danske Vandværker "Kodeks for godt bestyrelsesarbejde" og i samarbejde med DANVA, Dansk Affaldsforening og Danske Vandværker "Kodeks for god selskabsledelse i de kommunale forsyningselskaber" . Begge kodeks kan findes på Dansk Fjernvarmes hjemmeside.



## **2 GENERELLE FORHOLD VEDRØRENDE VEDTÆGTEN OG VEDTÆGTSÆNDRINGER**

### **2.1 Dato og underskrift på vedtægter**

Vedtægten skal være dateret med godkendelsesdato, så der ikke opstår tvivl om, hvorvidt den er gældende eller ej. Bestyrelsesmedlemmernes underskrift på vedtægten er derimod underordnet, men i praksis ses det ofte, at den samlede bestyrelse eller dirigenten på den generalforsamling, hvor de seneste vedtægtsændringer er vedtaget, har dateret og underskrevet vedtægten.

### **2.2 Vedtægtsændring og evt. ekstraordinær generalforsamling**

Vedtægtsændringer besluttet på generalforsamlingen. Dette fremgår eksempelvis af Standardvedtægtsens § 6.9. Forslag om ændring af selskabets vedtægter kan besluttet på en ordinær såvel som en ekstraordinær generalforsamling.

Hvis et forslag om vedtægtsændring vedtages med 2/3 flertal på en generalforsamling, hvor mindre end halvdelen af andelshaverne er repræsenteret, skal der ifølge Standardvedtægten være en ekstraordinær generalforsamling indenfor en angiven frist til behandling af forslag om vedtægtsændring for at opnå, at mindst halvdelen af anpartshaverne er repræsenteret.

Der er endvidere væsentligt at bemærke, at Standardvedtægten indeholder et krav om, at kommunen tillige godkender en vedtægtsændring, såfremt kommunen har stillet garanti for selskabets lån.

### **2.3 Ændringsforslag mellem de to generalforsamlinger**

Der bør som udgangspunkt ikke stilles nye ændringsforslag til eksempelvis vedtægtsændringer mellem den ordinære og den ekstraordinære generalforsamling, udover rent redaktionelle ændringer. Begrundelsen er, at de andelshavere, der ikke møder op igen på den ekstraordinære generalforsamling, skal have sikkerhed for, at det ikke er et helt andet forslag, der vedtages på den ekstraordinære generalforsamling.

### **2.4 Meddelelse om ændring af vedtægter**

Meddelelse om ændring af vedtægter m.v. skal ske ved direkte henvendelse til andelshaverne m.v. enten pr. brev eller på Betalingsservice-meddelelsen. Se også Dansk Fjernvarmes Vejledning om Almindelige Bestemmelser for Fjernvarmelevering, punkt 8.3..

### **2.5 Vedtægtsændringer skal anmeldes**

Ændring af vedtægter skal meddeles til Energitilsynet for at have gyldighed overfor medlemmerne.



**DEL 2** – GENNEMGANG AF  
STANDARDVEDTÆGTEN

## DEL 2

# STANDARDVEDTÆGTEN MED KOMMENTARER

## § 1 Navn og hjemsted

### 1.1

Selskabets navn er...

### 1.2

Selskabets hjemsted er ... Kommune

#### **Ad 1.2**

Det er selskabets hjemstedskommune, som skal angives. Det vil sige den kommune, hvor selskabet har sin registrerede adresse. Dette er særligt vigtigt, hvis selskabet har aktiviteter i flere forskellige kommuner.

## § 2 Formål og forsyningsområde

### 2.1

Selskabets hovedformål er at etablere og drive kollektiv fjernvarmeforsyning i ..... i overensstemmelse med lovgivningen. Der skal sikres en samfundsøkonomisk, herunder miljøvenlig, anvendelse af energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand.

#### Ad 2.1

Bestemmelsen er formuleret med henblik på, at selskabet har mulighed for at etablere/drive et decentralt kraftvarmeselskab, ligesom selskabet kan varetage distribution af energi fra andre producenter. Heri ligger implicit, at fjernvarmeselskabet kan etablere eget energiproduktionsanlæg.

### 2.2

Selskabets løbende indtægter – samt et eventuelt provenu ved opløsning – kan kun anvendes til kollektive varmeforsyningsformål.

#### Ad 2.2

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med opløsningsbestemmelsen i Standardvedtægtens § 10.3 og er alene relevant for fjernvarmeselskaber, der ikke er skattepligtige eller ikke ønsker at blive det.

Bestemmelsens udformning er begrundet i selskabsskatteloven § 3, stk. 1, nr. 4. Ifølge denne bestemmelse er skattefritagelse for fjernvarmeselskaber betinget af, at indtægterne kun anvendes til fjernvarmeselskabets formål. Formuleringen er derfor særlig vigtig at følge for skattefritagne varmeforsyninger.

Betingelserne for, at fjernvarmeselskaber er skattefritaget er, at adgangen til leverance fra fjernvarmeselskabet skal stå åben for alle inden for det område, hvori fjernvarmeselskabet arbejder, og at samtlige fjernvarmeselskabets indtægter, bortset fra normal forrentning af en eventuel indskudskapital, ifølge vedtægtsmæssig bestemmelse, udelukkende kan anvendes til fjernvarmeselskabets formål. Endvidere er det en betingelse for skattefritagelsen, at fjernvarmeselskabet både har varmeproduktions- og distributionsaktiviteter.

Praksis på skatteområdet viser, at bestemmelsen fortolkes strikt. Det gælder især for definitionen af et fjernvarmeselskab. Se også kommentarerne til Standardvedtægtens § 2.3 om sideordnet aktivitet.

Kraftvarmeselskaber er omfattet af selskabsskatteloven § 1, stk. 1, nr. 2e og er altid skattepligtige af alle aktiviteter. Derfor er bestemmelsen ikke relevant at medtage i disse selskabers vedtægt. Tilsvarende gælder for øvrige fjernvarmeselskaber, der ikke opfylder betingelserne for skattefritagelse i selskabsskatteloven § 3, stk. 1, nr. 4.

## 2.3

Selskabet kan samarbejde med andre forsyningsvirksomheder om varetagelse af tekniske og administrative opgaver.

### Ad 2.3

Der tænkes f.eks. på den situation, hvor et fjernvarmeselskab udfører administration for et naboselskab, har fælles energisparetiltag med andre fjernvarmeselskaber, eller hvor fjernvarmeselskabet varetager entreprenøropgaver for andre fjernvarmeselskaber.

Selskabet kan alene eller i samarbejde med andre drive sideordnet aktivitet. Hvis selskabet ønsker at drive sideordnet aktivitet, skal vedtægten indeholde en særskilt bestemmelse, der kan udformes således: *”Selskabet kan, ud over de aktiviteter, der er nævnt i § 2.1 og § 2.2, drive sideordnet aktivitet med ..... Sideordnet aktivitet kan udøves i særskilte selskaber”*

Varmeforsyningsloven indeholder i § 2 f regler om, hvilke sideordnede aktiviteter et kommunalt ejet fjernvarmeselskab må deltage i. Som udgangspunkt skal den sideordnede aktivitet udøves i særskilt selskab med begrænset ansvar og skal i øvrigt have nær tilknytning til hovedvirksomhed. Visse sideordnede aktiviteter kan dog inden for en bestemt omsætningsgrænse udøves inden for den kommunale varmforsyningsvirksomhed.

Varmeforsyningsloven tager ikke stilling til, hvilke aktiviteter en forbrugerejet varmforsyningsvirksomhed kan udføre ud over varmeproduktion og -distribution. Udgangspunktet i Energitilsynets praksis er dog, at aktiviteter i naturlig tilknytning til varmeproduktion og -levering, hvor forsyningen samtidig udnytter sin ekspertise, i vist omfang er tilladt. Disse aktiviteter betegnes ”sideordnede aktiviteter” og skal ifølge Energitilsynet:

- Være en vedtægtsmæssig mulighed.
- Finansieres gennem indskudskapital eller fri egenkapital
- Have naturlig sammenhæng med fjernvarmforsyningsvirksomheden, hvorved synergigevinster kan opnås.
- Udføres efter regning og som udgangspunkt have et positivt dækningsbidrag.
- Som minimum være regnskabsmæssigt adskilt fra hovedaktiviteten.
- Dække sine eventuelle udgifter alene ved indtægter fra den sideordnede aktivitet.

Efter varmforsyningslovens prisbestemmelser kan et eventuelt underskud på sideordnede aktiviteter ikke indregnes som en nødvendig omkostning ved fastsættelse af varmeprisen. Derfor er det nødvendigt, at det økonomiske resultat af disse sideordnede aktiviteter opgøres adskilt fra fjernvarmeselskabets primære aktivitet.

Fjernvarmeselskaber er som udgangspunkt betinget skattefritaget, jf. selskabsskatteloven § 3, stk. 1, nr. 4, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- Adgangen til leverancen fra fjernvarmeselskabet skal stå åben for alle inden for forsyningsområdet.
- Den del af indtægterne, der ikke medgår til normal forrentning af eventuel andelskapital, kan i henhold til vedtægterne udelukkende anvendes til fjernvarmeselskabets formål.

Hvis et fjernvarmeselskab vælger at engagere sig i sideordnede aktiviteter, er det derfor meget vigtigt, at det undersøges, om det påvirker selskabets skattemæssige stilling. Hvis fjernvarmeselskabet får andre aktiviteter, kan betingelsen for skattefritagelsen bortfalde, og i så fald bliver selskabet skattepligtig af alle sine aktiviteter. Vurdering af konsekvenser bør altid ske i samarbejde med selskabets rådgivere. (fortsættes)

Kraftvarmeselskaber er skattepligtige af alle aktiviteter efter selskabsskatteloven § 1, stk. 1, nr. 2 e. Kraftvarmeselskaber kan således aldrig blive betinget skattefritagne.

## **2.4**

Selskabets forsyningsområde fastsættes af selskabets bestyrelse under hensyntagen til den til enhver tid gældende lovgivning samt tekniske og økonomiske forhold.

### **Ad 2.4**

Ved den gældende lovgivning tænkes primært på forsyningspligten i henhold til varmforsyningsloven samt kommunale lokalplaner.

## § 3 Andelshavere

### 3.1

En fysisk eller juridisk person kan optages som andelshaver, hvis denne er:

- 1) Ejer af en særskilt matrikuleret ejendom med selvstændig måler/målere ejet af selskabet.
- 2) Ejer af en ejerlejlighed, når denne har selvstændig måler ejet af selskabet.
- 3) Andelsbolighaver, når andelsboligen har selvstændig måler ejet af selskabet.
- 4) Ejer af bygning på lejet grund med selvstændig måler/målere ejet af selskabet.
- 5) En ejerlejlighedsforening/andelsboligforening eller et boligselskab, der som fælles facilitet har den selvstændige direkte tilslutning til selskabets ledningsnet med måler ejet af selskabet.
- 6) Ejer af en af de ovennævnte typer ejendomme, der er omfattet af forblivelsespligt, men hvor ejeren har valgt ikke at aftage fjernvarme.

#### Ad 3.1

Begrebet juridisk person anvendes om en part i et retsforhold, hvor denne ikke er en fysisk person, men alligevel kan være part i retsforholdet, eksempelvis kommuner, regioner, selskaber, fonde, foreninger og lignende.

Begrebet juridisk person anvendes, når det er denne enhed, der har rettigheder og pligter og ikke den fysiske person (f.eks. direktør), der indgår aftaler på vegne af den juridiske person.

Det er vigtigt klart at definere, hvem der er andelshaver i selskabet. Det er andelshaveren (ejeren af ejendommen, som det fremgår af skødet), der træffer aftale om etablering af fjernvarmeforsyning til ejendommen, ligesom enhver ændring af forsyningen og betingelserne herfor aftales mellem andelshaveren og selskabet.

Er der tale om en flerhed af ejere, er der derved opstået et sameje, der kan optages som andelshaver. Er for eksempel begge ægtefæller, papirløse samlever og/eller parter i et registreret parforhold anført som ejere i skødet, er det samejet bestående af de to personer, der kan optages som andelshaver.

Andelsbolighaverne skal som andre ejere af boliger, have mulighed for at indtræde som andelshavere i fjernvarmeselskabet, når betingelserne i øvrigt er opfyldt, jf. bestemmelsen i § 3.1, nr. 3.

Det skal for så vidt hvad angår "andelsboliger" nævnes, at andelsboliger i juridisk forstand ikke er defineret på samme måde som for eksempel parcelhus eller en ejerlejlighed, der er selvstændigt matrikuleret. Ejeren af en andelsbolig har dog også et "ejerskab" til boligen, idet der er betalt en sum for andelen, som ejeren kan realisere ved salg.

I relation til standardvedtægten behandles ejere af andelsboliger på samme måde som ejere af ejerlejligheder.

### 3.2

Enhver, der opfylder de i 3.1 anførte betingelser, og hvis ejendom/andelsbolig ligger inden for forsyningsområdet, er berettiget til at blive optaget som andelshaver, hvis ejendommen forsynes med fjernvarme, eller har valgt ikke at aftage fjernvarme, men er omfattet af forblivelsespligt.

### **Ad 3.2**

En fysisk eller juridisk person, der ønsker at blive optaget som andelshaver, og har indgået en bindende aftale med selskabet, betragtes fra det tidspunkt, hvor aftalen er indgået, som andelshaver i selskabet med de rettigheder og forpligtelser dette medfører. Aftalen anses for indgået ved fremsendelse af "Aftale om levering af fjernvarme" eller "velkomstbrev til ejere". Såfremt ejeren ikke inden 5 dage kontakter selskabet og meddeler, at vedkommende ikke ønsker at være andelshaver, anses vedkommende for at være andelshaver. En andelshaver har på et hvilket som helst tidspunkt ret til skriftligt at meddele, at han ikke længere ønsker at være andelshaver, hvorefter han får status af "ikke-andelshaver". Det eneste andelshaveren "opnår" ved at skifte status til ikke-andelshaver, er at han ikke længere har ret til at deltage og stemme på generalforsamlingen. Andelshaveren frasiger sig på den måde sin ret til indflydelse, hvilket selskabet bør informere ham om. Han forbliver omfattet af de samme forpligtelser som andelshavere f.eks. i forbindelse med udtrædelse af selskabet, da selskabets Alm. Bestemmelser er gældende for alle kunder.

### **3.3**

Levering kan endvidere ske til lejere, det vil sige enhver, der via en andelshaver forsynes med varme. Dette kan for eksempel være det enkelte medlem af en andelsboligforening eller ejerlejlighedsforening, lejere i fjernvarmeforsynede ejendomme, forpagtere etc. Levering kan endelig ske til ikke-andelshavere, det vil sige ejere, der ikke ønsker eller, som på grund af egne forhold, ikke kan være andelshaver.

### **Ad 3.3**

Det er afgørende for både selskabet og andelshaveren at vide, hvem der er berettiget til at træffe aftaler. Uanset hvem det er, vil det i en række tilfælde være hensigtsmæssigt, at der etableres et direkte leverings- og aftaleforhold mellem selskabet og kunderne. En ikke-andelshaver kan være institutioner eller lignende, der ikke ønsker eller, som i henhold til egne bestemmelser, ikke kan være andelshaver. Det er således ikke fjernvarmeselskabet, der udelukker disse fra at blive andelshavere.

### **3.4**

Levering til ikke-andelshavere og lejere sker på leveringsvilkår, der svarer til de vilkår, der gælder for andelshavere.

### **Ad 3.4**

Standardvedtægten omfatter tre typer af kunder; andelshavere, ikke-andelshavere og lejere, jf. § 3.1 og § 3.3. Bestemmelserne blev indføjet ved revision af vedtægterne i 1994, og er udarbejdet i samarbejde med det daværende Gas- og Varmeprisudvalg. Der bør være valgmulighed for kunderne, således at kunden ikke nødvendigvis skal være andelshaver. De enkelte gruppers repræsentation i fjernvarmeselskabet, sammenholdt med det samlede energiforbrug, bør også afspejles i sammensætningen af fjernvarmeselskabets bestyrelse, se bemærkninger til § 6.5.

For så vidt angår "ikke-andelshavere" bemærkes, at denne gruppe efter Standardvedtægten ikke har stemmeret på generalforsamlingen. Begrundelsen herfor var i sin tid dels et krav fra det daværende Gas- og Varmeprisudvalg og dels en konstatering af, at der kun var tale om ganske få tilfælde.



Ikke-andelshavere vil dog være omfattet af f.eks. selskabets udtrædelsesbestemmelser i selskabets Almindelige Bestemmelser. Ikke-andelshavere kan derfor ikke ved at undlade at være andelshavere undgå at skulle betale udtrædelsesgodtgørelse.

### 3.5

Andelshavere, ikke-andelshavere og lejere mfl. skal respektere selskabets gældende vedtægter samt de øvrige vilkår for levering af fjernvarme, der til enhver tid gælder for selskabet, herunder f.eks. Takstblad og de af selskabets bestyrelse udarbejdede Almindelige og Tekniske Bestemmelser for Fjernvarmelevering.

#### Ad 3.5

Det er vigtigt, at andelshavere/lejere m.m. er opmærksomme på, at det retslige forhold mellem selskabet og disse, foruden gennem vedtægter, også omfatter en række andre bestemmelser i f.eks. selskabets leveringsbetingelser. Det er en betingelse for, at kunden kan anses for at være bundet af bestemmelserne, at han har modtaget dokumenterne, for eksempel ved tilslutningsaftale, velkomstbrev og er underrettet om efterfølgende ændringer i dokumenterne. Kunden behøver ikke at modtage dokumenterne fysisk, det er tilstrækkeligt at selskabet har anvist, hvor kunden let kan få adgang til dokumenterne, for eksempel på selskabets hjemmeside, eller ved henvendelse til selskabets administration eller lignende. Ændres vedtægter, Almindelige Bestemmelser, Tekniske Bestemmelser eller Takstbladet, så bør der ske individuel underretning f.eks. på en BS-meddelelse med henvisning til, hvor kunden kan finde bestemmelserne på selskabets hjemmeside.

Væsentlige ændringer skal ske med mindst 3 måneders varsel i henhold til praksis fra Energitilsynet. Almindelige ændringer skal alene meddeles fra de træder i kraft.

### 3.6

Når særlige forhold gør sig gældende, f.eks. med hensyn til bygningskarakter og varmebehov, kan bestyrelsen indgå særaftaler om tilslutning og varmelevering.

#### Ad 3.6

Ved særlige forhold kan forstås erhvervs- og industribygninger, sygehuse, institutioner m.v. Principper for særftaler skal anmeldes til Energitilsynet. Særftaler skal blandt andet præcisere såvel selskabets som kundernes forpligtelser.

## § 4 Andelskapital, andelshavernes hæftelse og økonomiske ansvar

### 4.1

#### Model 1

Selskabet har ingen andelskapital.

I forhold til tredjemand hæfter andelshaveren ikke personligt for selskabets forpligtelser.

Der udstedes ikke andelsbeviser.

#### Ad 4.1 Model 1

Der er ingen lovmæssige krav til selskabskapital i et andelsselskab med begrænset ansvar.

I model 1 er det forudsat, at selskabet ikke opkræver andelskapital, hvilket er tilfældet for hovedparten af de varmforsyninger, der er organiseret som andelsselskaber med begrænset ansvar.

Selskabet behøver ikke at udstede andelsbeviser, og de fleste selskaber gør det ikke. Det er dog vigtigt, at Selskabet hele tiden fører en ajourført ejerbog, hvoraf alle andelshavere fremgår. Derudover bør der være en ajourført liste over hvilke kunder, der alene er lejere og ikke-andelshavere.

Læs mere om "ejerbog" i afsnittet "Rammerne for fjernvarmeandelsselskaber".

Selskabet skal vælge mellem Model 1 og Model 2.

### 4.1

#### Model 2

Som andelskapital indbetaler hver andelshaver et beløb, der fastsættes af generalforsamlingen.

Beløbet fremgår af Takstbladet.

I forhold til tredjemand hæfter andelshaveren ikke personligt for selskabets forpligtelser. Andelshaveren hæfter alene med den indbetalte andelskapital.

Andelshavere får ikke udbetalt forrentning af andelskapitalen. Der udstedes ikke andelsbeviser.

#### Ad 4.1 Model 2

Hvis selskabet opkræver andelskapital anvendes formuleringen i model 2. I givet fald opkræves andelskapital for hver andelshaver, jf. § 3.1. Hvis en andelshaver ejer flere ejendomme, opkræves andelskapital for hver matrikel. Andelsbolighaverene opkræves dog andelskapital pr. andelsbolig.

Der er ikke lighed mellem andelskapitalen og andelshavernes tilslutningsbidrag.

Andelskapital er det beløb, som en andelshaver indbetaler for at blive andelshaver i selskabet. Herved får andelshaveren en ideel ejerandel i selskabet. I et andelsselskab med begrænset ansvar hæfter andelshaveren alene med dette beløb for alle selskabets forpligtelser. Andelskapitalen skal som udgangspunkt ikke anvendes til at finansiere kollektive varmforsyningsaktiviteter. Selskabet skal vælge mellem Model 1 og Model 2.

## § 5 Udtrædelsesvilkår

### 5.1

#### **Andelshavere indtrådt før 1. januar 2010**

Andelshavere, der er indtrådt før 1. januar 2010, kan udtræde af selskabet med 18 måneders skriftligt varsel til et regnskabsårs udløb.

#### **Andelshavere indtrådt fra og med den 1. januar 2010**

Andelshavere, der er indtrådt fra og med den 1. januar 2010, kan udtræde af selskabet med en måneds skriftligt varsel til udgangen af en måned, når der er gået fem måneder fra aftalens indgåelse.

Udtræden er dog til enhver tid begrænset af lovgivningen og offentlige myndigheders beslutninger.

#### **Ad 5.1**

Den 1. januar 2010 blev der med ændringer i forbrugerftaleloven indført nye regler for opsigelsesvarsler, lov nr. 492 af 12. juni 2009.

Loven har betydning for alle aftaler, der indgås fra og med den 1. januar 2010. Alle kundekontrakter indgået med private forbrugere, skal kunne opsiges af kunden med en måneds varsel ved udgangen af en måned, når der er gået fem måneder fra aftalens indgåelse. Det gælder også aftaler om fjernvarmelevering, hvor der ikke er tilslutningspligt. Det betyder reelt en bindingsperiode på maksimalt seks måneder på en aftale om fjernvarmelevering i områder, hvor der ikke er pålagt tilslutningspligt.

De nye regler gælder for aftaler indgået den 1. januar 2010 eller senere. For aftaler indgået før 1. januar 2010, hvor der er indeholdt en bestemmelse om en opsigelsesfrist på 18 måneder, er opsigelsesfristen på 18 måneder stadig gældende.

Det medfører en uens retstilstand blandt et fjernvarmeselskabs kunder. Et fjernvarmeselskab skal derfor forholde sig til mindst to kategorier af opsigelsesregler. Kunder, der har en aftale med fjernvarmeselskabet fra før lovens ikrafttræden, kan træde ud i henhold til den aftale, hvilket sædvanligvis vil sige med 18 måneders varsel, mens kunder tilsluttet efter lovens ikrafttræden kan træde ud med en måneds varsel, når de har været tilsluttet i fem måneder.

Der kan aftales en anden opsigelsesfrist for erhvervs-kunder, da reglerne i forbrugerftaleloven alene omfatter private forbrugere. Vedtager fjernvarmeselskabet andre udtrædelsesregler for erhvervs-kunder, skal det fremgå af aftalen, at de almindelige bestemmelser fraviges vedr. udtrædelse.

Når kommunen har pålagt tilslutningspligt eller forblivelsespligt er konsekvensen således også, at kunden i realiteten er omfattet af en "uopsigelighed".

Hvis der er tinglyst tilslutningspligt/forblivelsespligt på en ejendom (et grundstykke), skal denne respekteres.

Tilslutningspligten kan være tinglyst med hjemmel i varmforsyningsloven eller i en lokalplan med hjemmel i planloven. Kun hvis bebyggelsen nedrives, eller andre særlige omstændigheder gør sig gældende, kan tilslutningspligten ophæves.

For så vidt angår bindingsperiode, har Højesteret taget stilling til dette spørgsmål i en dom afsagt i 1987. Det fremgår heraf, at man ikke kan forpligte en kunde til at aftage fjernvarme i eksempelvis 20 år, idet det anses for at være urimeligt, men at kundens udtræden kan betinges af betaling af en godtgørelse.

Energitilsynet har tilkendegivet, at godtgørelsen som udgangspunkt skal dække den udtrædendes andel af selskabets gæld på opsigelsestidspunktet, således at der ikke påføres de kunder, der fortsat aftager varme, en økonomisk byrde.

På den anden side vil det være urimeligt, hvis der i tilfælde af udtræden, opkræves en udtrædelsesgodtgørelse, hvis der finder en løbende udbygning af energiselskabet sted, gennem tilslutning af nye kunder, der overtager den udtrædendes forpligtelser til afvikling af gæld, og selskabet i øvrigt må anses for økonomisk veldrevet.

Spørgsmålet om betaling af udtrædelsesgodtgørelse vil dog altid være underlagt en konkret vurdering af sagen i Energitilsynet/Ankenævnet på Energiområdet samt i sidste ende af domstolene.

## 5.2

På udtrædelsestidspunktet forpligter andelshaveren sig til at betale:

- a) Skyldige beløb i henhold til årsopgørelsen.
- b) Eventuelt skyldige bidrag.
- c) Et beløb til dækning af udgifter ved afbrydelse af stikledningen ved fordelingsledningen, nedtagning af måler og andet tilhørende selskabet.
- d) Selskabets omkostninger ved eventuel fjernelse af selskabets ledninger på den udtrædendes ejendom, i det omfang sådanne ledninger alene vedrører den udtrædendes varmeforsyning.

Hvis det ikke er muligt at overdrage den kapacitet, der er blevet ledig, til nye andelshavere, kan endvidere opkræves:

- e) En godtgørelse for udtrædelse. Godtgørelsen opgøres på opsigelsestidspunktet på grundlag af den senest anmeldte priseftervisning til Energitilsynet. Godtgørelsen beregnes som den udtrædendes andel af selskabets samlede anlægsudgifter med fradrag af de afskrivninger, der har været indregnet i priserne.

Den udtrædendes andel af selskabets anlægsudgifter, med fradrag af foretagne afskrivninger, beregnes på grundlag af den udtrædende andelshavers andel af selskabets samlede registrerede tilslutningsværdi eller afgiftspligtige areal eller rumfang eller hedeblade osv. i regnskabsåret inden opsigelsen.

### Ad 5.2 a

Der er tale om den normale årsopgørelse.

### Ad 5.2 b

Skyldige bidrag kan være resterende tilslutningsbidrag, forbrugsbidrag, fast bidrag mv.

### Ad 5.2 c

Beløbet kan være en fast takst gældende overalt i forsyningsområdet, eller afbrydelsen kan foretages efter regning.

Hvis kunden ejer fjernvarmeenheden, skal kunden også selv afholde omkostningen til fjernelse, hvis kunden ønsker at udtræde af fjernvarmeforsyningen.

### **Ad 5.2 d**

Hvis ejeren ønsker at spare udgiften til fjernelsen af stikledningen, bør fjernvarmeselskabet normalt imødekomme dette. Der bør udarbejdes skriftlig aftale, så efterfølgende ejere ikke senere kan forlange stikledningen fjernet på fjernvarmeselskabets bekostning. En sådan aftale skal tinglyses på ejendommen for ejers regning. Herved sikrer fjernvarmeselskabet sin rettighed overfor senere erhververe af ejendommen.

Kunden skal betale for fjernelse af den del af stikledningen, der måles i tracéet fra ejendommens skel og ind til soklen på ejendomme, jf. Dansk Fjernvarmes Vejledning om Almindelige Bestemmelser for Fjernvarmelevering, punkt 2.9.

Det bemærkes, at Ankenævnet på Energiområdet den 1. august 2007 i en konkret sag har afgjort, at et fjernvarmeselskab ikke kunne kræve, at kunden skulle betale for fjernelse af den del af stikledningen, der eventuelt befinder sig på offentlige eller private fællesarealer uden for ejendommens skel.

### **Ad 5.2 e**

Ved udtræden af selskabet "rydder man op efter sig økonomisk". Ved udtræden er der alene tale om hæftelse i forhold til selskabet, mens hæftelsen nævnt i § 4 kun er overfor fjernvarmeselskabets kreditorer.

Har selskabet besluttet at afholde investeringer, som en andelshaver ikke ønsker at deltage i, kan aftalen opsiges med et fastsat varsel - og den udtrædende andelshavers økonomiske forhold føres tilbage til de vilkår, som var gældende ved afslutningen af det regnskabsår, som ligger umiddelbart før opsigelsestidspunktet.

Bestemmelsen indebærer, at en andelshaver kan udtræde af selskabet med et varsel, med mindre kommunen har pålagt tilslutningspligt og/eller forblivelsespligt.

Hvis kommunen har pålagt tilslutningspligt/forblivelsespligt på ejendommen, kan en kunde ikke frigøres fra at betale tilslutningsbidrag og faste bidrag til fjernvarmeselskabet, uanset om kunden har valgt ikke at aftage fjernvarme. Der er ikke aftagerpligt efter reglerne i varmeforsyningsloven.

Dansk Fjernvarme anbefaler altid, at udtrædelsesbestemmelsen medtages i fjernvarmeselskabets vedtægter, uanset om der er pålagt tilslutningspligt eller ej. Begrundelsen herfor er, at kommunen kan opheve en tidligere pålagt tilslutningspligt/forblivelsespligt, eller en ejendom kan nedlægges ved matrikulær sammenlægning.

Principperne for udtrædelsesgodtgørelsen skal anmeldes til Energitilsynet.

#### **Udtrædelsesbeløb**

En afgørelse fra Energiankenævnet fra 23. oktober 2012 understreger vigtigheden af, at bestemmelserne om udtrædelsesgodtgørelse fremgår af såvel Almindelige Bestemmelser som af vedtægterne. Afgørelsen understreger også betydningen af, at der fremsendes velkomstbrev til nye ejere, hvor der gøres opmærksomt på, at de anses som værende andelshavere, såfremt det ikke er tinglyst på ejendommen, at de er andelshavere i fjernvarmeselskabet.

Følgende fremgår af Energiankenævnets afgørelse: Vestre Landsret har 2 domme fra juni 2011 og september 2012 forkastet den hidtidige opfattelse.

I begge sager er ejerne frifundet for at betale udtrædelsesgodtgørelse. Landsretten fandt, at ejerne ikke kan pålægges at være andelshaver, når forpligtelsen hertil ikke var tinglyst på ejendommen.

Både byretten og landsretten lægger vægt på, om ejer har været og fortsat er i god tro om, hvorvidt han anses for at være andelshaver. Det vil derfor i fremtiden også skulle indgå i vurderingen af sager om udtrædelsesgodtgørelse, om kunden gennem længere periode har eller burde vide, at han blev anset for at være andelshaver.

Der kan læses nærmere om udtrædelsesgodtgørelse i Dansk Fjernvarmes Vejledning "Almindelige Bestemmelser".

### 5.3

En udtrædende andelshaver har ikke krav på nogen andel af selskabets formue.

#### **Ad. 5.3**

Ved opgørelse af det beløb, der opkræves som udtrædelsesgodtgørelse, tages der alene udgangspunkt i den uafskrevne del af selskabets anlægsinvesteringer. Eventuelle andre aktiver i form af obligationer, værdipapirer, bankindeståender eller lignende indregnes ikke, ligesom der ikke skelnes til den aktuelle gældsforpligtelse.

### 5.4

Hvis leveringsforholdet ophører, har selskabet efter nærmere aftale ret til at lade ledningsnettet blive liggende og har fortsat adgang til drift, eftersyn og reparation af dette. Hvis ledningsnettets forbliven medfører væsentlige og omfattende hindringer for rummenes eller grundens udnyttelse, og der derfor ikke kan opnås en aftale, kan ekspropriationsreglerne i varmemforsyningsloven anvendes.

#### **Ad 5.4**

Selskabet har efter nærmere aftale ret til at lade hovedledningsnettet blive liggende. Hvis der ikke kan opnås en aftale med grundejeren, er der med hjemmel i varmemforsyningslovens § 16, stk. 1, mulighed for ekspropriation. Beslutning om ekspropriation efter § 16, stk. 1, træffes af kommunalbestyrelsen.

## **§ 6 Generalforsamling**

### **6.1**

Generalforsamlingen er selskabets øverste myndighed.

### **6.2**

Ordinær generalforsamling afholdes hvert år senest ..... måneder efter regnskabsårets afslutning.

### **6.3**

Indkaldelse til generalforsamling skal foretages tidligst 4 uger og senest 2 uger før generalforsamlingen ved skriftlig indkaldelse og/eller ved annonce i mindst ét lokalt blad efter bestyrelsens skøn og med angivelse af dagsorden.

#### **Ad 6.3**

Indvarslingsreglerne finder anvendelse på både den ordinære og den ekstraordinære generalforsamling. Det betyder, at man ikke kan afholde ordinær og ekstraordinær generalforsamling på samme dato, ligesom der ikke kan indkaldes til ekstraordinær generalforsamling samtidig med, at der indkaldes til ordinær generalforsamling. Der kan først indvarsles til ekstraordinær generalforsamling, når den ordinære generalforsamling er afholdt. Fristerne for indkaldelse til ekstraordinær generalforsamling kan som udgangspunkt ikke omgås. Kun hvis samtlige andelshaver samtykker, kan fristerne fraviges.

Sættes indkaldelsen til generalforsamlingen i et lokalt blad, skal indkaldelsen fremgå af annoncen i bladet, der er dateret senest 2 uger før generalforsamlingen finder sted. Hvis der indkaldes via brev, så er det tidspunktet for afsendelsen af brevet, der er afgørende for om fristen er overholdt – ikke på tidspunktet for, hvornår at brevet er kommet frem til andelshaveren.

I forbindelse med indvarslingen kan der ligeledes fremgå henvisning til, hvor og hvornår evt. materiale til brug for generalforsamlingen kan findes – f.eks. med henvisning til selskabets hjemmeside.

### **6.4**

Dagsorden for den ordinære generalforsamling skal indeholde:

1. Valg af dirigent.
2. Bestyrelsens beretning for det forløbne regnskabsår og godkendelse af regnskab.
3. Den reviderede årsrapport fremlægges til godkendelse.
4. Budget opgjort efter varmemforsyningslovens prisbestemmelser for indeværende driftsår fremlægges til orientering.
5. Fremlæggelse af investeringsplan for kommende år til orientering.
6. Forslag fra bestyrelsen.
7. Indkomne forslag fra andelshavere/lejere.
8. Valg af bestyrelsesmedlemmer.
9. Valg af suppleanter til bestyrelsen.
10. Valg af revisor.
11. Eventuelt.

## Ad 6.4

Bestyrelsen/generalforsamlingen kan til enhver tid ændre rækkefølgen i dagsordenens punkter. Der er alene bemærkninger til en del af punkterne i § 6.4.

(1)

Bestyrelsen fremsætter typisk forslag til valg af dirigent. Dirigenten skal lede generalforsamlingen og sikre, at generalforsamlingen afholdes på en forsvarlig og hensigtsmæssig måde og er indkaldt i henhold til vedtægterne.

Dirigenten råder over de nødvendige beføjelser hertil, herunder retten til at tilrettelægge drøftelser, fastlægge afstemningsproceduren, udforme afstemningstemaer, beslutte hvornår debatten er afsluttet, afskære indlæg og om nødvendigt bortvise deltagere fra generalforsamlingen.

Generalforsamlingen kan til enhver tid stille forslag til valg af en anden dirigent, hvis den ikke er enig i den måde, hvorpå dirigenten udfører sit hverv. I givet fald stiller man forslag til valg af en anden dirigent, og der foretages om nødvendigt en afstemning.

(3)

Standardvedtægten forudsætter, at selskabet aflægger årsrapport efter årsregnskabsloven. Formelt fremlægges den reviderede årsrapport til godkendelse på den måde, at bestyrelsen forud for generalforsamlingen godkender regnskabet. Revisor forsyner herefter årsrapporten med sin påtegning/erklæring, inden årsrapporten fremlægges på generalforsamlingen.

(4)

Budget opgjort efter varmforsyningslovens prisbestemmelser for indeværende driftsår fremlægges til orientering. Generalforsamlingen skal således ikke stemme om/godkende budgettet. Derimod kan den enkelte andelshaver overveje sin fremtidige tilknytning til fjernvarmeselskabet, hvis andelshaveren er utilfreds med de økonomiske dispositioner. Er der pålagt tilslutningspligt, har andelshaveren dog ikke mulighed for at udtræde af selskabet, men kan undlade at aftage fjernvarme, da der ikke er aftagepligt efter varmforsyningslovens regler.

(5)

Investeringsplan for kommende år fremlægges til orientering. Dette punkt skal med på dagsordenen. Efter Dansk Fjernvarmes opfattelse, er der tale om en ufravigelig bestemmelse, hvorefter andelshaveren har mulighed for at reagere mod den fremlagte investeringsplan ved at benytte muligheden for at udtræde af selskabet i henhold til vedtægternes udtrædelsesbestemmelser. Ved væsentlige investeringer anbefales, det at den påtænkte investering anføres som et selvstændigt punkt på dagsordenen til egentlig afstemning blandt andelshaverne.

(10)

Der er ikke noget lovkrav om, at det skal være en statsautoriseret revisor. Det kan også være en registreret revisor. Se kommentarerne til § 9.2. Det bemærkes, at det er generalforsamlingen, der vælger revisoren, så der ikke er tvivl om revisors upartiskhed. Det er revisionsfirmaet, der vælges – ikke revisoren som person.

## 6.5

På generalforsamlingen har hver andelshaver (eller evt. sameje) én stemme for hver ejendom/andelsbolig, der opfylder betingelserne i §§ 3.1 og 3.2, og som efter BBR-registret er registreret med



et bidragspligtigt areal på indtil ..... m<sup>2</sup>. For hver yderligere påbegyndt ..... m<sup>2</sup> bidragspligtigt areal, har andelshaveren yderligere én stemme. Ingen andelshaver kan dog afgive mere end.... stemmer pr. matrikuleret ejendom/pr. andelsbolig.

Der anføres 2 alternativer for afstemning og delegation af stemmer for boligforeninger m.m.

**Alternativ 1:** Stemmeretten er begrænset til det antal stemmer som foreningen er tildelt. For udlejningsejendomme, andelsboligforeninger, ejerlejlighedsforeninger og boligselskaber udøves stemmeretten af andelshaveren, med mindre denne vælger at delegerer stemmeretten til lejerne. Der kan alene delegeres til lejere, der har egne målere. Der kan dog ikke delegeres flere stemmer, end de stemmer, som udlejningsejendommen, boligforeningen m.m. er tildelt. (evt. dog maksimalt \_\_\_ stemmer pr. lejer).

Hvis andelshaveren vælger at delegerer stemmeretten til lejerne, er disse berettiget til at stemme, såfremt selskabet senest ..... dage før generalforsamlingen modtager en navnefortegnelse fra andelshaveren over de lejere, der har fået delegeret stemmeretten.

**Alternativ 2:** Stemmeretten kan delegeres uden begrænsning til lejerne

For udlejningsejendomme, andelsboligforeninger, ejerlejlighedsforeninger og boligselskaber udøves stemmeretten af andelshaveren, med mindre denne vælger at delegerer stemmeretten til lejerne.

Hvis andelshaveren vælger at delegerer stemmeretten til lejerne, er disse berettiget til at afgive en stemme pr. registreret bolig/lejemål, såfremt selskabet senest ..... dage før generalforsamlingen modtager en opdateret navnefortegnelse fra andelshaveren over de registrerede boliger/lejemål.

## **Ad 6.5**

Selskabet skal vælge, om det vil anvende Alternativ 1 eller Alternativ 2 i sine vedtægter.

En fysisk eller juridisk person, der ønsker at blive optaget som andelshaver, og har indgået en aftale om fjernvarmelevering med selskabet, betragtes fra det tidspunkt, hvor kontrakten underskrives, som andelshaver i selskabet med de rettigheder og forpligtelser dette medfører, jf. § 3.

Det er Dansk Fjernvarmes opfattelse, at en andelshaver, der har indgået en bindende kontrakt med fjernvarmeselskabet, vil være stemmeberettiget på generalforsamlingen, uanset om den pågældende har betalt tilslutningsbidrag m.v., og om tilslutning til fjernvarmen er etableret rent fysisk.

I forhold til den hidtil gældende Standardvedtægt er "bruttoetageareal" ændret til: "som efter BBR-registret er registreret med et bidragspligtigt areal".

Hvis fjernvarmeselskabet endnu ikke er overgået til brug af BBR-oplysninger, kan man fortsat vælge at bruge "bruttoetagearealet", idet der selvfølgelig skal være overensstemmelse mellem fjernvarmeselskabets grundlag for beregning af det bidragspligtige areal og beregningsgrundlaget for antal stemmer i selskabets vedtægter.

Stemmebegrænsningen i § 6.5, 1. afsnit (henført til arealet, og den totale stemmebegrænsning) blev indført for at give et værn mod større boligforeningers indflydelse. Bestemmelsen er således ikke tænkt til begrænsning af eksempelvis en privat ejendomsinvestors stemmeret, idet begrænsningen er gældende pr. matrikuleret ejendom, jf. Standardvedtægtens § 3.1.

Det betyder, at en andelshaver, der ejer flere ejendomme, er andelshaver og har én stemme pr. matrikuleret ejendom. Eksempel: Hr. Jensen ejer syv huse, der lejes ud. Hr. Jensen er således opført som andelshaver for hver ejendom, og har som følge heraf én stemme for hver ejendom, i alt syv stemmer.

Hvis den ene ejendoms kvadratmeter bidragspligtige areal overstiger den grænse, som fjernvarmeselskabet har valgt som maksimumareal, jf. § 6.5, træder stemmebegrænsningen i kraft for denne ene ejendom.

I henhold til varmforsyningsloven bør forbrugerindflydelsen i rimeligt omfang afspejle antallet af kunder og det faktiske energiforbrug, herunder også i relation til sammensætningen af fjernvarmeselskabets bestyrelse.

Dansk Fjernvarme har anført 2 alternativer i 6.5 af hensyn til muligheden for at begrænse antallet af lejere som en boligforening kan delegere sin stemmeret til.

Læs mere om delegation til lejere i afsnittet "Rammerne for fjernvarmeselskaber" afsnit 1.8.

## 6.6

Stemmeret kan udøves ved skriftlig og dateret fuldmagt. Ingen fuldmagtshaver kan repræsentere mere end to fuldmagtsgivere.

### Ad 6.6

Standardvedtægten giver mulighed for, at stemmeretten kan udøves ved skriftlig dateret fuldmagt, men ingen kan repræsentere mere end to fuldmagtsgivere ud over sig selv.

Dansk Fjernvarmes Standardvedtægt begrænser således ikke muligheden for at afgive stemmer ved fuldmagt til andelshaveren, idet Standardvedtægten lægger op til, at også lejere kan få stemmeret, og som følge deraf også skal have mulighed for at afgive stemmer ved fuldmagt.

Muligheden for at afgive fuldmagt skal netop ses som en mulighed for at afgive stemme, selvom man er forhindret i at være til stede. Det er helt almindeligt at begrænse antallet af fuldmagter, der kan gives til en person, da det sikrer den demokratiske proces.

Dansk Fjernvarme anbefaler, at fuldmagtsbestemmelsen fremgår af vedtægten. Hvis der ikke findes særlige regler i vedtægten, der regulerer spørgsmålet om anvendelse af fuldmagt, må man, efter Dansk Fjernvarmes opfattelse, følge den praksis, der er i det pågældende selskab, herunder de standarder og normer, der er kutyme i branchen og som er gældende for det pågældende forhold.

En boligforening med flere afdelinger, som er selvstændige juridiske personer, vil på generalforsamlingen typisk være repræsenteret af eksempelvis afdelingsbestyrelsens formand. Det kan også være en anden person, som afdelingsbestyrelsen vælger. I sagens natur skal der blot være tale om en "fysisk person", hvem det er, afhænger af boligforeningens egen organisering og beslutningsform, herunder den lovgivning, der regulerer dette område, og er fjernvarmeselskabet uvedkommende. Der skal være en intern skriftlig bemyndigelse, der skal kunne fremvises som dokumentation for at vedkommende kan repræsentere boligselskabet.

Læs mere om krav til dokumentation til den der repræsenterer boligforeninger, private udlejningsejendomme m.m. i del 1 afsnit 1.10.

## 6.7

Det er en forudsætning for stemmeudøvelse, at andelshaveren/lejereren otte dage før generalforsamlingen ikke er i restance med noget beløb, som selskabet med rette har overgivet til retslig inkasso, og der ikke er begrundet tvivl om fjernvarmeselskabets krav på betaling.

### Ad 6.7

Da det måske kan være vanskeligt for den enkelte andelshaver/varmeaftager på en generalforsamling at godtgøre, at han ikke er i restance eller, at der er indgået en aftale om en betalingsordning, må bestyrelsen på generalforsamlingen være i besiddelse af en sikker dokumentation for, at andelshaver/varmeaftager er i restance, og der ikke er begrundet tvivl om selskabets krav på betaling. En berettiget tvivl må til enhver tid komme andelshaveren/lejereren til gode.

Restancesagen skal være overgivet til retslig inkasso. En betalingsordning fratager ikke skyldnere stemmeretten, da der er indgået en aftale om afvikling af gælden.

Har en andelshaver flere ejendomme og kun i restance med en af disse ejendomme er han alligevel frataget muligheden for at stemme på generalforsamlingen. Valgretten er knyttet til personen og ikke til ejendommen. Har personen ikke valgret på grund af restance, er han heller ikke valgbar til bestyrelsen.

## 6.8

Afgørelser træffes ved simpel stemmeflerhed uden hensyn til de fremmødtes antal.

### Ad 6.8

Simpel stemmeflerhed betyder, at det er flertallet af de afgivne stemmer, der er afgørende for, om et forslag er vedtaget. Er der eksempelvis 25 stemmeberettigede personer, hvor en person har tre stemmer og de øvrige 24 personer har en stemme hver, er der i alt repræsenteret 27 stemmer. Forudsat at alle afgiver stemmer, skal der således være mindst 14 stemmer, der stemmer for et forslag, for at det er vedtaget. Hvis ikke alle afgiver stemme, skal flertallet af de afgivne stemmer, være for forslaget, for at det er vedtaget. Står stemmerne lige, er forslaget ikke vedtaget. Det er væsentligt, at være opmærksom på, at visse beslutninger kræver, at andelshaverne er repræsenteret i et bestemt omfang, smh. Standardvedtægtens § 6.9. Kommunen skal tillige eventuelt godkende visse beslutninger, smh. Standardvedtægtens § 6.10.

Det er vigtigt, at bestyrelsen forud for generalforsamlingen har besluttet sig for, på hvilken måde, at afstemningen foretages. Hvilken slags stemmesedler skal der anvendes, hvor mange navne skal der skrives på i forbindelse med afstemningen osv. Det kan være hensigtsmæssigt, at vedtage et valgregulativ.

## 6.9

Vedtægtsændringer kan kun besluttes af andelshavere.

Ved vedtægtsændringer kræves, at mindst halvdelen af selskabets andelshavere er repræsenteret på generalforsamlingen. Desuden skal beslutningen vedtages med mindst 2/3 af de afgivne stemmer, fra de andelshavere, der er repræsenteret på generalforsamlingen. Er mindre end halvdelen af andelshaverne repræsenteret på generalforsamlingen, og forslaget er vedtaget af 2/3 af de repræsenterede andelshavere, indkalder bestyrelsen inden 14 dage til en ny generalforsamling. Denne generalforsamling skal afholdes senest fire uger efter datoen for første generalforsamling,

og forslag om vedtægtsændringer kan da vedtages alene med simpel stemmeflerhed af de fremmødte andelshavere uden hensyn til det repræsenterede antal andelshavere.

### **Ad 6.9**

I forbindelse med forelæggelsen af vedtægtsændringer skal bestyrelsen sørge for, at antallet af andelshavernes stemmer, der er repræsenteret på generalforsamlingen, er opgjort inden selve afstemningen. . Vedtægtsændringer kan kun besluttes af andelshavere. Lejere, der har fået stemmeretten delegeret, kan således ikke deltage i afstemning om vedtægtsændringer, med mindre de har en fuldmagt fra andelshaveren. Vedtægtsændringer kan kun besluttes af andelshavere. Om fuldmagt se bemærkningerne til § 6.6, samt i afsnittet "Rammerne for fjernvarmeselskaber" afsnit 1.10.

### **6.10**

Vedtægtsændringer skal, så længe kommunen har stillet garanti for selskabets gæld, godkendes af kommunalbestyrelsen.

### **Ad 6.10**

Bestemmelsen betyder, at det er en gyldighedsbetingelse, at kommunen, som har stillet kommunegaranti til selskabet, har godkendt en vedtægtsændring.

I praksis foregår det ofte på den måde, at selskabet præsenterer udkastet for kommunen, som forhåndsgodkender udkast til ændringerne, inden forelæggelse på generalforsamlingen. På generalforsamlingen vil man typisk orientere om, at det har været præsenteret for kommunen, og at generalforsamlingens vedtagelse af forslaget sker under forudsætning af, at kommunen efterfølgende tiltræder forslaget. Efter vedtagelse på generalforsamlingen sender selskabet formelt udkastet til kommunens godkendelse.

Baggrunden for denne fremgangsmåde, som kan forekomme udemokratisk er, at der er eksempler på, at et fjernvarmeselskab har gennemført og vedtaget et forslag til vedtægtsændringer, som kommunen så efterfølgende har haft indsigelser imod og ikke har villet godkende.

### **6.11**

Selskabets bestyrelse er bemyndiget til at foretage sådanne ændringer i selskabets vedtægter, som er nødvendige på grund af offentlige myndigheders krav, uden at reglerne for vedtægtsændringer skal følges. Bestyrelsen skal på førstkommende generalforsamling redegøre for sådanne ændringer.

### **Ad 6.11**

Selskabets bestyrelse kan foretage redaktionelle ændringer som følge af myndighedskrav (som udgangspunkt er der tale om lovændringer) uden, at bestemmelserne om vedtægtsændringer skal iagttages, men bestyrelsen skal efterfølgende orientere om det på den førstkommende generalforsamling. Selskabets bestyrelse skal være opmærksom på, at redaktionelle ændringer også kræver fornyet datering og evt. underskrift af vedtægterne. Derfor kan det være hensigtsmæssigt at afvente redaktionelle tilretninger til en egentlig ajourføring af vedtægterne.

En redaktionel ændring som følge af lovkrav kan f.eks. være en ændring af selskabets regnskabsår til kalenderåret, f.eks. hvis der ved indførelse af indtægtsrammer for fjernvarmeselskaber stilles krav om, at selskabets regnskab følger kalenderåret.

### **6.12**

Forslag, der ønskes behandlet på den ordinære generalforsamling, skal være bestyrelsen i hænde senest 10 dage før generalforsamlingen. Bestyrelsen er forpligtet til at undersøge, om fremkomne forslag er i overensstemmelse med gældende lovgivning.

### **6.13**

Den reviderede årsrapport, fuldstændig dagsorden samt eventuelle forslag skal være fremlagt på selskabets kontor senest 8 dage før den ordinære generalforsamling.

### **6.14**

Ekstraordinær generalforsamling skal afholdes, når bestyrelsen finder det nødvendigt, eller når mindst 1/3 af andelshaverne skriftligt fremsætter ønske om det, ledsaget af de forslag, der ønskes behandlet. Ekstraordinær generalforsamling skal afholdes inden 4 uger efter modtagelsen af skriftligt ønske om afholdelsen.

### **Ad 6.14**

Se bemærkningerne til § 6.3.

### **6.15**

Alle beslutninger skal indføres i selskabets forhandlingsprotokol. Forhandlingsprotokollen skal altid underskrives af dirigenten.

### **Ad 6.15**

Bestyrelsens påtegning på referatet skal alene ses som en bekræftelse på, at bestyrelsen er bekendt med de trufne beslutninger, som bestyrelsen er forpligtet til at effektuere. Det betyder ikke, at bestyrelsen har indflydelse på referatets indhold, hvis der er uenighed mellem dirigent og bestyrelsen om det passerede. Det er naturligt, at referatet tillige underskrives af referenten, uanset om dette fremgår af vedtægten. Hvis der er uenighed mellem referenten og dirigenten om det passerede, er det dirigentens opfattelse, der er gældende.

## **§ 7 Bestyrelse**

### **7.1 Model 1**

Selskabets bestyrelse består af ..... generalforsamlingsvalgte medlemmer, hvoraf mindst ..... medlemmer skal være andelshavere.

Derudover kan kommunalbestyrelsen udpege et bestyrelsesmedlem, hvis kommunen har ydet kommunegaranti for selskabets lån.

Selskabets bestyrelse består således af i alt maksimalt .... medlemmer.

Bestyrelsesmedlemmerne vælges for 2 år ad gangen, men kan genvælges.

I ulige år afgår ..... bestyrelsesmedlemmer. I lige år afgår ..... bestyrelsesmedlemmer.

Det bestyrelsesmedlem, som kommunalbestyrelsen har udpeget, kan når som helst udskiftes af kommunalbestyrelsen.

Vælger kommunalbestyrelsen ikke at udpege et bestyrelsesmedlem, reduceres bestyrelsens antal tilsvarende med et medlem.

### **7.1 Model 2**

Selskabets bestyrelse består af ..... generalforsamlingsvalgte medlemmer, hvoraf mindst ..... medlemmer skal være andelshavere.

Gruppe 1, som består af andelshavere, der ikke i medfør af § 6.5 har delegeret stemmeretten til lejerne, vælger ..... medlemmer til selskabets bestyrelse.

Gruppe 2, som består af lejere fra udlejningsejendomme, ejerlejlighedsforeninger, andelsboligforeninger og boligselskaber, der i medfør af § 6.5 er delegeret stemmeretten, vælger ..... medlemmer til selskabets bestyrelse.

Derudover kan kommunalbestyrelsen udpege et bestyrelsesmedlem, hvis kommunen har ydet kommunegaranti for selskabets lån.

Selskabets bestyrelse består således af i alt maksimalt ..... medlemmer.

Bestyrelsesmedlemmerne vælges for to år ad gangen, men kan genvælges.

I ulige år afgår ..... bestyrelsesmedlemmer. I lige år afgår ..... bestyrelsesmedlemmer.

Det bestyrelsesmedlem, som kommunalbestyrelsen har udpeget, kan når som helst udskiftes af kommunalbestyrelsen.

Vælger kommunalbestyrelsen ikke at udpege et bestyrelsesmedlem, reduceres bestyrelsens antal tilsvarende med et medlem.

Hvis der ikke vælges det nødvendige antal medlemmer til bestyrelsen fra den enkelte gruppe, er den anden gruppe berettiget til at vælge det manglende antal medlemmer indtil førstkommende ordinære generalforsamling.

## **Ad 7.1**

En bestemmelse om, at samtlige bestyrelsesmedlemmer skal være andelshavere, vil være urimelig, hvis lejerne eksempelvis udgør en så stor del af kunderne og det samlede energiforbrug, at det berettiger til en plads i bestyrelsen. Med den ovennævnte formulering vil der være mulighed for, at lejerne kan blive repræsenteret med det antal stemmer, som forekommer rimeligt.

Nogle fjernvarmeselskaber opererer med en bestemmelse, hvorefter der er tale om et "født medlem" af bestyrelsen fra eksempelvis en repræsentant fra en boligforening. Formuleringen lægger netop op til, at der udover det antal medlemmer, der skal være andelshavere, også gives plads til repræsentation af lejere.

Det bestyrelsesmedlem, som kommunalbestyrelsen har udpeget, indgår som fuldgyldigt medlem af bestyrelsen på lige fod med de generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer. Det gælder i alle forhold, herunder stemmeret m.v.

Det anbefales altid at medtage bestemmelsen om kommunalbestyrelsens mulige repræsentation i bestyrelsen, idet det kan blive et lånevilkår for at opnå en kommunal garanti for selskabets lånoptagelse.

Selskabet skal vælge mellem Model 1 og Model 2.

## **7.2. Suppleanter**

På den ordinære generalforsamling vælges to suppleanter for et år ad gangen.

Genvalg kan finde sted.

Ved et bestyrelsesmedlems udtræden af bestyrelsen i valgperioden, for eksempel hvis et bestyrelsesmedlem mister sin valgbarhed, indtræder suppleanten i bestyrelsen i stedet for det afgangende medlem, indtil førstkommende ordinære generalforsamling uanset bestemmelsen i § 7.1.

Suppleanterne indtræder i den rækkefølge, i hvilken de er valgt.

### **Ad 7.2**

Ved valg af suppleant skelnes ikke mellem andelshavere og lejere. Suppleanter er "generelle" forstået på den måde, at hvis der eksempelvis bliver en ledig "lejer plads" i bestyrelsen, og der ikke blandt suppleanterne er en lejer, udfyldes pladsen indtil næste ordinære generalforsamling med en suppleant, der er andelshaver.

Suppleanterne indtræder "i den rækkefølge de er valgt", betyder at suppleanten med de fleste stemmer indtræder først.

### **7.3 Valgbarhed**

Enhver andelshaver/varmeaftager, som har stemmeret, og enhver person, som er tilknyttet selskaber, institutioner eller lignende, som er andelshavere/lejere og har stemmeret, er valgbar som generalforsamlingsvalgt bestyrelsesmedlem og suppleant. Bestyrelsen afgør endeligt eventuelle tvivsspørgsmål om valgbarhed.

### **Ad 7.3**

Valgbarhedsbestemmelsen er meget vigtig, idet det her fastlægges, hvem der er valgbar som bestyrelsesmedlem.

"Valgbare andelshavere": Det præciseres, at alene andelshavere er valgbare. Det er således ikke muligt at delegere valgbarheden til ægtefælle eller tredjemand. Hvis begge ægtefæller er registrerede som andelshavere for den samme matrikel, vil begge være valgbare, men kun den ene person kan vælges. Hvis andelshaveren er en juridisk person, kan det eksempelvis være formanden for boligforeningen.

"Valgbare lejere": Eksempelvis en lejer. Det bemærkes, at valgbarheden ikke automatisk er knyttet til, om der er etableret et direkte kundeforhold mellem fjernvarmeselskab og lejer, men til om andelshaveren har delegeret stemmeretten til lejer.

"Valgbare personer tilknyttet institutioner eller lignende": Eksempelvis brugsuddeleren på vegne af Brugsen eller pedellen på vegne af skolen.

Læs mere om valgbarhed i afsnittet "Rammerne for fjernvarmeselskaber" afsnit 1.12.



## § 8 Selskabets ledelse

### 8.1

Bestyrelsen har den overordnede ledelse af selskabet og alle dets anliggender. Bestyrelsen fastsætter selv sin forretningsorden. Bestyrelsen konstituerer sig selv.

#### Ad 8.1

Dansk Fjernvarme anbefaler, at bestyrelsen konstituerer sig selv for at gøre konstitueringen så fleksibel som muligt, herunder at bestyrelsen selv vælger sin formand, med mindre andet er vedtægtsbestemt. Ved stemmelighed kan valg afgøres ved lodtrækning.

Efter Dansk Fjernvarmes opfattelse er det en god ide, at bestyrelsen udarbejder en forretningsorden, hvori man fastlægger, hvordan bestyrelsen arbejder.

En forretningsorden kan være en hjælp til at sikre kontinuiteten i bestyrelsens arbejde og dermed også en vejledning for nye medlemmer i bestyrelsen.

En forretningsorden for bestyrelsen kan indeholde en beskrivelse af følgende hovedområder:

1. Bestyrelsens konstituering og tidspunktet for bestyrelsesmedlemmers indtræden i bestyrelsen
2. Kompetence og myndighed
3. Mødeprocedurer og beslutningsdygtighed
4. Bestyrelsens opgaver
5. Ansvar
6. Tavshedspligt
7. Kontakt til pressen
8. Retningslinjer for, hvordan bestyrelsen fører tilsyn med selskabets daglige leder
9. Retningslinjer for egen og ansat ledelses deltagelse i andre bestyrelser
10. Retningslinjer for ændring af forretningsorden
11. Retningslinjer for suppleanters indtræden

Læs mere om forretningsordenen i afsnittet "Rammerne for fjernvarmeselskaber" afsnit 1.21.

### 8.2

Bestyrelsen er beslutningsdygtig, når over halvdelen af samtlige medlemmer er repræsenteret. Bestyrelsens beslutninger træffes ved simpelt stemmeflertal.

#### Ad 8.2

Beslutninger træffes ved simpelt stemmeflertal, hvilket betyder, at flertallet af de afgivne stemmer skal være for en beslutning, for at den er vedtaget. Det vil sige, at der skal være flere stemmer for, end der er stemmer imod, for at et forslag er vedtaget. Hvis stemmerne står lige, er forslaget forkastet.

Det bemærkes, at nogle fjernvarmeselskaber vælger at supplere bestemmelsen med: "Står stemmerne lige, er formandens stemme afgørende." Dansk Fjernvarme har valgt ikke at medtage denne bestemmelse, idet man efter foreningens opfattelse, ud fra en vurdering af den demokratiske beslutningsproces, bør vælge at udskyde beslutninger til et efterfølgende bestyrelsesmøde, hvor der er mulighed for at træffe en flertalsafgørelse.

### 8.3

Referat fra bestyrelsesmøder indføres i selskabets protokol, der føres som en beslutningsprotokol.

#### Ad 8.3

Ud over beslutningsreferat fra bestyrelsesmøderne bør der også i selskabets protokol, udarbejdes et beslutningsreferat af generalforsamlingen, hvori det refereres, hvad der har været behandlet og besluttet på generalforsamlingen, valg af bestyrelsesmedlemmer m.v.

Dette underskrives af referenten og dirigenten. Der er ikke formkrav til et referat, men der er i sagens natur krav om skriftlighed.

Hvis et bestyrelsesmedlem er uenig i en truffen beslutning, har bestyrelsesmedlemmet ret til at få sin mening ført til referat.

Læs mere om bl.a. aktindsigt i bestyrelsesreferater i afsnittet "Rammerne for fjernvarmeselskaber" afsnit 1.20..

### 8.4

Bestyrelsen antager og afskediger daglig leder og andet overordnet personale og træffer aftaler om ansættelsesforhold mv.

#### Ad. 8.4

Læs mere om bestyrelsens opgaver i afsnittet "Rammerne for fjernvarmeselskaber" afsnit 1.18.

### 8.5

**Selskabets bestyrelse fastlægger tariffene under hensyntagen til Energitilsynets anbefalinger om kostægte tariffastsættelse.**

#### Ad 8.5

Fordelingen af omkostninger på forbrugsafhængige (faste) og forbrugsafhængige (variable) udgifter fremgår af Dansk Fjernvarmes Vejledning om Tariffer.

### 8.6

Bestyrelsen har bemyndigelse til, i selskabets navn, at optage lån, købe, sælge og pantsætte fast ejendom samt foretage enhver anden forretning og disposition vedrørende selskabet.

#### Ad 8.6

Bestemmelsen tillægger bestyrelsen stor kompetence i forhold til optagelse af lån, køb, salg m.v. Begrundelsen er, at det rent praktisk vil være meget tungt, hvis disse spørgsmål skal forelægges generalforsamlingen. Modargumentet kan være, at generalforsamlingen er selskabets øverste myndighed og derfor bør tage stilling. Bestyrelsen er underlagt et bestyrelsesansvar, som generalforsamlingen i givet fald vil kunne gøre gældende.

"Sælge og pantsætte fast ejendom": dermed menes selskabets faste ejendom, det vil sige bygninger, skorsten m.v.

## 8.7

Bestyrelsen kan nedsætte et forretningsudvalg blandt bestyrelsen, som fungerer i henhold til en forretningsorden. Bestyrelsen kan hermed delegere nogle af sine beføjelser til forretningsudvalget.

### Ad 8.7

Et forretningsudvalg er mest relevant, når bestyrelsen består af så mange medlemmer, at det kan forsinke beslutningsprocesser, hvis der ikke er oprettet et forretningsudvalg med færre medlemmer. Hvis der nedsættes et forretningsudvalg vil dette udvalg forestå selskabets sædvanlige driftsmæssige forhold i stedet for bestyrelsen. Hvis der er nedsat et forretningsudvalg, kan det overvejes at lade det udmønte sig i tegningsreglen i § 8.8.

## 8.8

Selskabet tegnes af ... bestyrelsesmedlemmer, hvoraf det ene skal være formanden.

### Ad 8.8

Ved tegningsret forstås, hvem der ved specifikke dispositioner, som kræver dokumentation, er bemyndiget til at tegne selskabet udadtil, det vil sige evnen til juridisk at forpligte selskabet, for eksempel ved tinglysning af aftaler. Tegningsret adskiller sig derfor fra prokura ved, at prokura kun vedrører fuldmagt til at træffe aftaler om selskabets drift, det vil sige dispositioner af daglig karakter. Tegningsretten kan kun ændres af giveren, hvilket her vil sige generalforsamlingen. Hvis selskabet ligeledes har en ansat direktør, der skal have tegningsret sammen med et bestyrelsesmedlem eller lignende, skal dette fremgå af tegningsreglen.

## 8.9

**Bestyrelsen kan meddele prokura, enkel eller kollektiv.**

### Ad 8.9

Ved "prokura" forstås en generel fuldmagt til at handle på selskabets vegne, og træffe bindende aftaler om alt, hvad der vedrører fjernvarmeselskabets daglige drift. Prokura kan ikke overføres til en anden, men kan gives til flere personer i forening, deraf navnet "kollektiv prokura".

## **§ 9 Regnskab og revision**

### **9.1**

Selskabets regnskabsår er fra ..... til ..... Årsrapporten opgøres under hensyntagen til lovgivningens bestemmelser og god regnskabsskik.

### **9.2**

Årsrapporten revideres af en statsautoriseret eller registreret revisor, som generalforsamlingen har valgt.

#### **Ad 9.2**

Selskaber, der er undtaget i henhold til særlig bestemmelse, har ikke pligt til at lade årsrapporten revidere. I sådanne tilfælde kan selskabet undlade revisors bistand eller bede revisor om at afgive en erklæring, der har en mindre grad af sikkerhed end en revisionspåtegning. Af hensyn til rapportering til andelhavere og lejere, anbefales det, at en generalforsamlingsvalgt revisor som minimum foretager en gennemgang af årsrapporten og afgiver erklæring herom. I givet fald skal vedtægterne tilrettes, så der ikke her stilles krav om en revideret årsrapport. Dansk Fjernvarme anbefaler, at fjernvarmeselskaberne får årsrapporterne revideret af en ekstern revisor.

Valg af statsautoriseret eller registreret revisor bør efter Dansk Fjernvarmes opfattelse ske på generalforsamlingen, så der ikke kan rejses tvivl om revisors upartiskhed særligt i forhold til bestyrelsen. I praksis vil bestyrelsen ofte foreslå en revisor, som generalforsamlingen så enten kan vælge at tilslutte sig, eller komme med andre forslag, som der stemmes om.

## § 10 Selskabets opløsning

### 10.1

Beslutning om selskabets opløsning kan kun vedtages af generalforsamlingen efter reglerne om vedtægtsændringer og i øvrigt i henhold til den til enhver tid gældende lovgivning.

#### Ad 10.1

Selskabets opløsning kan blive relevant i tilfælde af, at selskabets varmforsyningsanlæg/fjernvarmeselskab nedlægges eller overdrages til kommunen eller tredjemand. Hvis selskabets opløsning skal ske i forbindelse med, at fjernvarmeselskabet nedlægges, skal der foreligge et godkendt projekt i henhold til bekendtgørelse nr. 825 af 24. juni 2016 (projektbekendtgørelsen).

### 10.2

Besluttes det at opløse selskabet, skal der på den generalforsamling, hvor beslutningen tages, vælges en eller flere likvidatorer til at forestå opløsningen.

#### Ad 10.2

Likvidator vil typisk være en advokat.

### 10.3

Eventuelle overskud ved opløsningen skal fordeles mellem andelshaverne i forhold til andelshaverens andele af selskabets forbrugs uafhængige omkostninger i det sidste regnskabsår. Ingen andelshaver kan få udbetalt et større beløb end den pågældendes andelskapital.

Eventuelt overskud herudover skal anvendes til kollektive varmforsyningsformål.

#### Ad 10.3

1. afsnit:

"...andelshavernes andele af selskabets...": det vil sige andel af det faste bidrag (abonnementsbidrag/

effektbidrag), eksempelvis efter bidragspligtigt areal.

"...forbrugsuafhængige omkostninger...": det vil sige de faste omkostninger.

"...den pågældendes andelskapital...": det vil sige eventuel indbetalt andelskapital, jf. § 4.1.

2. afsnit:

Bestemmelsens udformning er begrundet i selskabsskattelovens § 3, stk. 1, nr. 4. Ifølge denne bestemmelse er fjernvarmeselskaber skattefritaget, betinget af, at indtægterne kun anvendes til fjernvarmeselskabets formål. Formuleringen er derfor særlig vigtig at følge for de skattefritagne varmforsyninger. Se også Standardvedtægts § 2.2 og kommentarer hertil.

